te coadiutoria personaliter inseruire,& nihilominus non amitteret priuilegium, similiter non amittit priuilegium seruiendo per coadiutorem: cum enim hoc priuilegium iubilationis detur ob seruitiū iam præstitum, non est tacito auferendum ex eo, quod per coadiutorem possit in futurum inseruire. Ratio secundi fuit, quia per coadiutoriam nō communicatur coadiutori priuilegium aliunde competens coadiuto, quale est priuilegium acquisitum per iubilationem, Quod si competeret, sequeretur absurdum vt coadiutor nō teneretur inseruire, quod videtur directe contra finem, ob quem datur coadiutor. Ratio tertii fuit, quia cum priuilegium iubilationis acquiratur ex seruitio personali, cuius ratione solet concedi, non potest seruitium personale coadiutoris conferre hoc coadiuto.

Idem fuit in eadem resolutum, † quo ad 1. dubium coram eodem 27. Octo. 1600. per doctrinam Baldi *in l. 2. num. 57 vers. sed pone cap. de seruitutib. & aqua.* Rimin. Iun. *consil. 230. lib. 2,*

QVINTA PARS, DE HIS, AD QVOS SPECTAT DISPOSITIO, ET PROVISIO BENEFICIORVM.

CAPVT I.

De Papa.

SVMMARIA.

INTER eos, qui de Beneficiis prouidere possunt primum locum obtinet Papa, ad quem libera, & plena dispositio Beneficiorum pertinet. n. 1.

Papa potest sine causa clericum suo priuare Beneficio. numer. secundo cum seq. contra relatos. n. 7.

Beneficia sunt instituta de iure positiuo, & quod sint titulus perpetuus est de iure positiuo, quod non est intelligendum respectu Principis, nec ligat Papam, qui potest iuri positiuo derogare etiam sine causa à num. 3. vsque ad 8.

Papa potest prouidere de omnibus beneficiis, & concurrit cum quolibet Ordinario, vt Ordinarius Ordinariorum, & orbis, num. 8. & inter eos est locus præuentioni etiam in mensibus Ordinarij, à n. 9. & idem est in Legato. n. 13.

An idem sit in sex mēsibus alternatiuæ habentis decretum irritans, num. 14. cum sequentib. resoluitur idem esse, & illud decretum irritans non obstare prouisioni Apostolicæ, & adducuntur resolutiones Rotæ, & numer. 29. refertur & reprobatur sententia Gonçalez contraria.

Menses alternatiuæ non sunt reseruati, nam ea solum remouet obstaculum reseruationis, à num. 22. & ponuntur resolutiones Rotæ.

Decretum irritans non ligat Papam, nisi dicatur, etiam per nos, contra aliquosquorum sententia procedet in decreto in iure posito, à num. 25. cum seqq.

Clausula decreti irritantis in alternatiua non est posita respectu Papæ, seu Ordinarij, vel verius respectu inferiorum, num. 30.

Etiam prouisioni Papæ in forma dignum, seu commissaria non obstat decretum irritans alternatiuæ, licet secus in executoribus seu delegatis datis circa Beneficia incerta, num. 30.

Si Papa præueniat in prouisione alicuius Beneficij, cuius Prælatus est Cardinalis, & habet indultum, an eius prouisio præferenda sit stante decreto irritan. indulti, in quo dicitur, etiam per nos, num. 32. cum seqq. resoluitur indultum non intrare, nisi in Beneficiis reseruatis.

Respectu Cardinalis ordinarij collatoris nulli menses sunt reseruati, numer. trigesimoquarto etiam in Beneficiis spectantibus ad prouisionem Prælati, & Capituli simul, numer. 35. vbi ponitur decisio Rotæ, & numer. 36.

Prouisi de beneficiis in quocunque mēse vacan. à Cardinali ordinario collatore habente indultum non tenentur expedire nouam prouisionem ratione indulti, nu. 37. & 39.

Decisio Putei 2. de Præbend. quæ in contrarium videtur, loquitur de prouiso vigore indulti concessi Cardinali non ordinario collatori, num. 38.

Si Papa præueniat in prouisione alicuius Beneficij reseruati Cardinalem ordinarium collatorem habentem indultum cum decreto irritan. dicente, etiam per nos, non valet prouisio nisi derogetur indulto, num. 40.

Non potest dici derogari d. indulto Cardinalis per clausulam seu si venerabili fratri Episcopo, &c. numer. 41.

Subrogatione indultorum Cardinalium concessorum non censetur derogatum indulto Cardinalis ordinarij, sed extraordinarij collatoris, num. 42.

Inter Papam, & ordinarium est locus præuentioni, nisi prouiso à Papa obstet regula de verisimili, tunc enim eius prouisio non valet, num. 43.

Regula de verisimili solum habet locum in vacatione per obitum, numer. 44. & onus probandi non incumbit impetranti, sed danti de regula supposito, quod impetrans probauerit obitum præcessisse, numer. 45. & debet probare concludenter de non verisimili notitia, num. 46.

Regula de verisimili non habet locum in Ordinario, & Legato contra alios, n. 47. 48. & 49. de dicta regula, qui sint videndi, num. 50.

Ordinarius non potest præuenire in Beneficiis reseruatis, num. 51. nam, quamuis cessante reseruatione collatio omnium Beneficiorū diocæsis pertinet de iure communi ad Episcopos, qui in Beneficiis conferendis fundatam habent intentionem iure communi, eorum tamen potestas coarctata est per reseruationes. numer. 52.

De reseruationibus qui agunt, numer. 53. & de tempore cœperunt, numer. 54. de quibus late agendum est, num. 55.

Reseruationes aliæ dicuntur generales, aliæ speciales, & quæ illæ sint, n. 56. cum sequentib. resoluitur generales dici, quæ non fiunt certis Beneficiis, seu pro certis personis, sed Beneficiis in communi; speciales vero, quæ fiunt de certis Beneficiis, seu de certo numero Beneficiorum, seu pro certis personis.

Indultum conferendi Beneficia vacatura, exceptis generaliter reseruatis non comprehendit reseruata per regulam 8. mensium, num. 60.

Possunt etiam dici specialiter reseruata Beneficia affecta per appositionem manus Papæ, num. 62.

Speciales reseruationes in fauorem aliquorum, maxime mentales etiam non sunt in vsu, num. 64.

Aliquando reseruantur specialiter aliqua Beneficia, quæ sperantur vacare per contractum matrimonij, vel per assecutionem, num. 65.

An reseruationes sint odiosæ, an fauorabiles? n. 66. resoluitur esse odiosas. num. 67.

1 INter eos, † qui de beneficiis prouidere possunt, primum locum obtinet Papa, ad quem ex suæ potestatis plenitudine libera, & plena dispositio Beneficiorum pertinere dignoscitur *c. 2. in princ. de Præbend. in 6. & Clem. 1. in fi. vt lite pend.* de qua plenissima potestate Papæ in Beneficiis late Hier. Gonçalez post hæc scripta visus ad regulam *de mensib. §. 1. proœm.* dicens omnem conferendi potestatem, & iurisdictionem, ab ipso Papa, tanquam à fonte procedere & fluere, & refluere, & cunctos Prælatos de mundo habere potestatem à Papa, ipsum vero à solo Deo.

2 Adeo vt possit † Papa, etiam sine causa, clericum suo priuare Beneficio secundum DD. *in cap. quæ in Ecclesiarum de constit.* vbi Decius *num. 111.* Domin. *in cap. gratiose de rescrip. in 6. num. 16.* Ias. *in l. Barbarius. num. 43. ff. de offic. prætor.* Ripa *resp. 19. lib. 2. num. 5. & 6.* Aym. *de antiquitate temporis 1. part. sect. non omitto à num. 33.* Gigas *de pensio. quæst. 10. num. 6. & 7. & quæst. 37.* Simoneta de *reseruatio. quæst. 2. num. 6.* & ibi add. Granutius late Ant. Gabr. *conclus. 1. de iure quæsito,* Hoieda *de incompatibil. Benefic. cap. 13. num. 58.* Mohed. *dec. 4. de restitutione Spol.* Rota *dec. 136. num. 1. part. 1. diuersorum.* Et plures refert Cenedo *collect. 21. ad sextum num. 1.* & conducit *dec.* Putei 116. *lib. 3.*

3 † Et ita absque difficultate tenetur Romæ, & est communis opinio, maxime Canonistarum, quæ mihi placet, nam Beneficia sunt instituta de iure positiuo, & quod sint ius, & titulus perpetuus, solum est

4 de iure positiuo Canonico. † Quod non est intelligendum respectu ipsius Principis, nec ligat Papam. *l. princeps legibus. ff. de legibus, capit. innotuit de electon.*

5 † Etenim Papa potest iuri positiuo derogare, & contra illud dispensare, & disponere ad sui libitum, etiam sine causa secundum Innoc. *in cap. cum ad monasterium num. 3. de statu Monach.* sequuntur Domin. *in cap. si eo tempore. num. 5 de election. in 6.* Fel. plures referens *in cap. ad audientiam. 2. nu. 4. de rescript.* & Mandos. *reg. 30. Cancell. quæst. 5. num. 5.* & Curtius Iunior *cons. 1. num. 18. & sequent.* relatus per Mandos. ibi dicit esse communem, & veriorem opinionem Principem supremū habere liberam potestatem immūtandi ea, quæ sunt iuris positiui: Pontanus *de spolio lib. 3. num. 100.* Flam. Paris. *de resignatione Benefic. lib. 5. quæst. vltim. num. 126. & seq.* & plures refert Thomas Sanchez *de matrimon. lib. 8. disput. 18. num. 2.* maxime, † cum ipsum ius dicat ad Papam li- 6
beram & plenam dispositionem Beneficiorum pertinere, vt in *d. cap. 2. & d. Clem. 1.* & ideo dicunt DD. quod omnia Beneficia sunt manualia respectu Papæ, vt per Menoch. *de præsumpt. lib. 2. præsumpt. 10. num. 18.* quamuis contrarium teneant cum Cardin. & aliis Felin. *in d. cap. quæ in Ecclesiarum. num. 42. & in cap.*
cum olim nu. 17. secundo exemplo de re iudicata. Cor- 7
ras. *de Benefic. 2. par. cap. 1. à num. 2.* Gambarus *de off. legati lib. 10. num. 385. & 386.* Pinellus *in rubrica C. de rescindend. vendition. 1. par. num. 30.* Eman. Suarez *in thesauro receptar. sententiarum litera B. num. 20. vers. Beneficiorum suprema est.* Sarmiento *lib. 1. select. cap. 8. num. 25.* Salcedo ad Bern. Diaz *reg. 209. ampliatione 5.* Nauar. *de spoliis §. 3.* Sotus *de iust. & iure lib. 3. quæstion. 6. art. 2.* & alij relati per Menoch. *num. 20.* & Cenedum *supra,* & Theologi Hispani communiter, qui etiam dicunt non posse Principem dispensare, & disponere contra legem sine causa licite. Et posthæc visus Gonç. *d. §. 1. proœm. à nu. 33.* ait, quod naturaliter Papa solus est Dominus Beneficiorum cum Enea de Falc. *de reseruat. præludio secundo, numero 2.* & Flam. Parisio. *de resignatione lib. 2. quæst. 4. num. 34.* & quod eius potestas nullis regulis, aut legibus coarctatur cū Gramm. *cons. 2. nu. 25. ad fin. decisionum suarum,* vt ita possit de potestate ordinaria etiam sine causa Beneficium Ecclesiasticum vni auferre, & dare alteri cum Gemin. *cons. 99. n. 7.* & aliis per nos citatis, sed *nu. 37.* remittit ad Pinelum vbi supra, dicēs, quod super hoc nihil firmat.

Potest ergo Papa disponere, † & prouidere de o- 8
mnibus Beneficiis, & in eorum prouisione concurrit cum quolibet Ordinario, tanquam Ordinarius Ordinariorum, & orbis *cap. cuncta per mundum 9. q. 3.* Abb. *in cap. quia diuersitatem, numer. 5. d. concess. Præb.* Staphil. *de literis gratiæ in præfatione, numero septimo & in titulo de vi, & effectu clausularum §. an Papa grauet Ecclesiam super prouisione duorum, numer. 6.* Cosmas *in pragmatica sanctione titul. de collatio. §. volens verb. præuentionem,* Selua de *Benef. 3. p. quæst. 60.* Rebuff. *in praxi tit. de deuolut. à num. 47.* Corras. *dict. c. 1. numer. 7.* Io. Nic. Gimon. *in Enchiridio Benef. tit. 2. c. 1. ex numer. 1.* Duar. *de sacris Ecclesiæ minist. lib. 3. cap. 1. & lib. 5. cap. 10.* Simoneta *de reseruat. quæst. 2. numer. 5.* & ibi Granutius *num. 14. & quæst. 5. numer. 7. & quæst. 8. numer. 2.* Mandos. *de signatura gratiæ tit. de prouisio. versi. clausula de præsenti. & reg. 34. quæst. 90. num. 6. & 7.* Menoch. *consi. 183. lib. 1.* Bursatus *consi. 126. num. 38. & 48 lib. 2.* Nauarr. *consil. 31. numer. 6. de Præb.* P. Greg. *de Benef. cap. 34. numer. 6.* Flam. Paris. *de resignatione l. 1. quæst. 10. à numer. 51. & l. 7. quæst. 11. à nu. 6.* Quintanaduennas *Ecclesiasticon l. 1. cap. 5. numer. 2.* & Cechus *de republica Ecclesiastica cap. de statu Rom. Pontificis sub num. 24. & de Benef. & pensio. c. 2. numer. 1. & cap. 5. numer. 2. versi. in particulari.* Et Rota *dec. 1. & 17. de præb. in nouis,* Crescen. *dec. 11. num. 5. de dilatio. & 8. de priuil.* Puteus *dec. 47. num. 7. & 8. lib. 3.* & fuit decisum in causa Toletana Canonicatus de

anno 1595. coram illustrissimo Seraphino, & alias sępe, & quod in mensibus ordinariis possit Papa prouidere, ac cum Ordinariis concurrere, tanquam Ordinarius Ordinariorum, & Episcopus totius orbis; tradit posthæc Gonçal. §.2. proœm. n.1. adducens plura non necessaria, præsertim in re tam clara, & quæ nullam habet difficultatem.

9 Et ideo inter Papam, † & Ordinarium est locus præuentioni *c. dudum, §. nos igitur, & c. si à sede Apostolica de Præb. in* 6. vbi D. *gl. fi. in c.1. de offi. Legati eo. lo.* Staphil. *d. præfatione, n.*8. Cosmas, & Corras *supra.* & Gomez. *de expectatiuis, n.*14. Simoneta *d. q.2. n.*5. & ibi Cranutius Fuscus *de visitatione l.2. c.*28. *nu.*30. Anast. Germonius *de sindicatu Card. §. per quæ sublatis n.*80. & 81. Meno. Flam. Paris. Cechus *d. c.2 n.*1. & alii citati. *n. præced.* qui dicunt, qui dicunt, quod Ordinarij in mensibus ordinariis habent facultatem cumulatiue

10 † cum Papa, ita vt, si Papa præueniat, valeat eius collatio, nam etiam in mensibus Ordinariorum Papa non abdicauit totaliter à se potestatem conferendi, & facit quod dicit Rota in vna Salamantina

11 Parochialis de † Gaiates 1 Dec. 1578. coram D. Brauo quæ est *1. p. diuersorum dec.* 442. *nu.* 4. quod per præseruationem factam à Papa iurium Ordinarij in quatuor mensibus ordinariis non ligantur eius manus, cum sit Ordinarius Ordinariorũ, & quod in Beneficiis vacantib. in mensibus ordinariis, fit locus præuentioni inter Papam, & Ordinarium, & illius prouisio præualeat, quæ prius facta fuerit; tradit posthæc Gonçal. *§.3. proœm. à n.1.* vbi late de præuentione, & materia *d. c. si à sede Apostolica.*

12 Vnde alias Rota conclusit 18. † Octob. 1547. *quod verba gratiæ factæ per Papam, si quæ vacant ad præsens Beneficia, commendamus N. comprehendunt etiam Beneficia vacantia in mense Sept. vel altero mense ordinario, ex quo Papa vtitur suo iure ordinario, & sic nulli iniuriam facit, nec oportet mentionem facere, vtrum mensis fuerit Apostolicus, vel ordinarius.* Vt per Mandos.

13 *d. tit. de prouisio. vers. si quæ vacant.* † Et idẽ est in Legato, vt dicetur infra *c.3. à nu. quadragesimo & in nuntio,* vt ibi *num. sup.*

14 Sed difficultas est, † an idem sit in sex mensibus alternatiuæ, si Episcopus eam habeat, ita vt si Papa in eis præueniat, valeat eius collatio? Et idem in eis dicunt Menoch. & Germo. *supra,* & Flam. Par. *d. q. nu.* 56. & 57.

15 Sed contrarium in mensibus † alternatiuæ ex decreto irritanti in ea apposito tenet idem Germo. *in eod. tract. §. alioquin numero* 14. vbi ait quod clausula irritans posita in indulto vel alternatiua ligat ipsum Papam, Probus ad Monach. *in cap. ubi qui. numero* 3. & 21. *de rescript. in* 6. Rebuff. *in concord. titul. de firma, & irreuocabili concordatorum stabilitate in princ. versic. vltimo nota.* Puteus *dec.* 141. *num.* 4. *l.*2. Menoch. *dict. consi.* 83. *num.* 6. & 25. *l.*1. adeo vt nulla sit prouisio Papæ non derogato indulto, & de eo facta mentione. Puteus *ibi,* & Caputaquen. *decis.* 82. *p.*2. hæc Germo. *ibi.*

16 Et similiter Cerola in praxi † Episcopali 1. p. *verb. derogatio,* ait, quod, quando Episcopus habet alternatiuam, & vacat Beneficium in mense suo, impetrans nihil impetraret, nisi Papa derogaret alternatiuæ ex Sarnen. *de expect. nu.* 21. & 22. & *c.*1. & *c. cum ordinem de rescrip.*

17 Ait tamen ipse † Germo. *ibi nu.*32. cum Meno. *supra nu.*35. quod per clausulam in Bullis poni solitam, *seu si venerabili fratri Episcopo,* derogatur alternatiuę.

18 † Pro quo est optima *decisio* Mohed. 1. de concessione *Præb.* alias 54 & alia in Cracouien. 21. Iun. 1157 coram D. Chisanen. in qua fuit resolutum, *quod in dicto conferendi, cum derogatione quarumcumque gratiarum ac vacatura derogatur per expectatiuam sequente per illa verba* si venerabili, *Rebu.* in praxi in forma. & declaratione nouæ prouisionis verb. seu si venerabili. Et ita valebit præuentio Papæ in mensibus alternatiuæ.

At verius est decretum irritans, † de quo in alter- 19
natiua non obstare prouisioni Apostolicæ, nec esse necessariam illius derogationem, vt fuit resolutum in vna Corduben. Cantoriæ 15. Febr. 1557. coram D. Quiroga, in qua tenuerunt Domini *Non esse necessariam derogationem regulæ alternatiuæ in prouisionibus Papæ, etiam quod Papa prouideat in mensibus alternatiuæ, quia concurrit cum omnibus Ordinariis,* cap. si à sede, de Præben. in 6. *Staphil.* de literis gratiæ fol.2. *& ita seruare solitam Rota, quia per regulam alternatiuæ remouentur tantum obstacula, & præseruantur Ordinarij in sex mensibus, & clausula decreti in ea apposita non ligat Papam, nisi dicatur, etiam per nos,* Cassad. dec.1. de decretis, *quamuis idem Cassadorus* dec.5. de concess. Præben. *videatur aliud sentire, sed Rotam seruare eam distinctionem, si dictum sit per nos, aut non.* Quod etiam fuit in eadem postea resolutũ coram D. Rubeis 29. Nou. eiusdem anni vt infra *n.*24.

Idem fuit resolutum in causa † Canonicatus sancti Martini 2. Maij 1561. coram Domin. Caputaquens. in qua fuit decisum, *quod in mensibus alternatiua non potest præuenire Legatus, Papa vero sic,* vt apud Cotam *decis.*106. *in suis miscellaneis manuscriptis.* 20

Et in causa Trid. † Canonicatus 21. Apr. 1570. co- 21
ram Illustrissimo Lancelloto, in qua *dubitatur, an prouisio Apostolica anterior facta de Canonicatu vacante in mense alternato, residente, & acceptante Episcopo alternatiuam, non derogato alternatiuæ, sit præferenda prouisioni Ordinarij? & resolutum est præferendam esse Apostolicam, quia de potestate Papæ, quod possit præuenire Ordinarium in collatione Beneficiorum vacantium etiam in mense alternato, Domini non dubitabant, ex quo potestas ei data non fuit priuatiue, quoad ipsum Papam sed accumulatiue per ea, quæ ponit Sarnen.* de expectat. num.14. *Staphil.* de literis gratiæ fol.2. *nec decretum irritans positum in alternatiuæ regula obstare, siquidem in eo non adsunt verba, etiam per nos. Mohed.* dec.221. *sola difficultas fuit in voluntate, ex quo in literis narratur vacatio de mense Aug. & quod nullus alius, præter ipsum Papam, potest disponere de vacantibus in ipso, & aliis mensibus reseruatis. Sed Dominis non fuit visum hoc obstare ea ratione, quia alternatiua, & huiusmodi indulta, vt tenet Rota, solum remouent obstacula, Cassad.* decis. 8. de Præb. *adeo, quod regula non efficit, quod mensis Aug. non sit reseruatus sed tantum operatur, quod Ordinarius possit conferre in reseruato remanente natura ipsius reseruationis, quæ propterea non cessat. Aliqui ex Dominis considerabant verba supplicationis, ibi.* de mense Iulij, vel Aug. vel alio veriori mense defuncti, *quasi, quod ex his inferatur Papam voluisse prouidere, etiamsi vacauerit in alio mense, & verba literarum sunt intelligenda iuxta supplicationem, tanquam matricem.*

Id autem, † quod in ista dec. Triden. dicitur, regu- 22
lam alternatiuę non efficere, quod mensis Aug. non sit reseruatus, sed quod non obstante reseruatione possit ordinarius prouidere, sicut in indultis, nullo modo placet; nam reuera regula quatuor mensium Ordinariorũ subrogat sex menses alternatos in fauorem

rem Episcoporum residentium, & acceptantium, Mohed. *dec.3. de rescript.* alias 203. quam refert Mandos. *reg.*27. *q.*16. vnde nulli eorum remanent reseruati, Crescen. *dec.*11. *de priuil.* sed sunt menses Ordinarij, Puteus *dec.* 215. *l.1. n.2.* & 5. Ordinarius quando facit prouisionem virtute alternatiuæ, potius facit iure ordinario, Mohed. *dec.1. de concess. Præben. numero* 1. Etenim alternatiua solum remouet obstaculum reseruationis, Mando. *reg.11. q.11. n.3. & d. reg.*27. *q.*16. *n.*4. Rota in illa Corduben. Cantoriæ supra relata *n.* 19. & in illis Cæsaraugustan. Beneficij de Tauste infra adductis *n.* 709. & post hæc tradit Gonçalez *glos.* 53. *n.*28. nempe, quod per alternatiuam in totum sit sublata reseruatio in sex mensibus, qui sunt ordinarij, sicut alij quatuor, & Episcopus ea gaudens conferat Beneficia in eis vacantia tanquam libera ab omni reseruatione, vt ostendit illa dictio, libere alternatiuę. Et quia alternatiua est remotio obstaculi reseruationis, & Episcopus, qui ea gaudet, imititur iure communi, ac locum habet exemplum de ligato manibus, qui scribere nequit, & si dissoluitur, scribit ministerio proprio, non autem ministerio dissoluentis. Et quod sic in huiusmodi Beneficiis data negligentia conferendi, datur deuolutio ad Capitulum, & Archiepiscopum, & alios inferiores Papa, ad quos de iure communi collatio, deuoluitur ad Rotam *dec.* 774. *l. 3. p. 3. diuersorum.* Et quod in hoc casũ dici potest, quod nulla vnquam intrauit reseruatio, quia eadem est regula, quæ reseruat, & modificat, & ad effectum reseruationis regulæ mensium tempus vacationis inspicitur, vt ipsa regula indicat, & conducit *d. dec.* 774. Cassadorus autem *d. decisione* 8. *de Præb.* loquitur in indultis, in quib. est diuersa ratio, vt dicetur infra *numero* 628. *& sequenti,* omissis responsionibus datis per Gonçalez supra *à numer.*37.

23 Et sic in d. Corbub. † Cantoriæ 15. Mar. 1557. coram eod. D. Quiroga fuit resolutum, quod, *ex quo literæ erant expeditæ dispositiue, cum narratiua reseruationis octo mensium, & fundabantur in mense Oct. reseruato, non poterat gratia canonicari, cum Episcopus haberet alternatiuam & resideret. Cassad.* dec.5. de Præb. *nec obstabat supplicatio, quæ erat in mense Oct. & non erat fundata in reseruatione, quia ex quo apparebat de litteris expeditis, standum est illis, donec de aliis appareat.* Et die. 17. Maij in eadem fuit resolutum. *Suffragari secundas literas expeditas sub eadem data absque expressione reseruationis mensis Oct. etiam quod in eis nulla fiat mentio de prioribus, Cassad.* decisione trigesima tertia super regulis in fine *Felinus* in capite in natura numero 69. & 11. de rescrip. *Card.* consi. 69. n. 3. *& potest variare, & mutare literas quamuis primas produxerit.* l. nemo ex his de reg. iuris. *Rota.* 49. in antiquis *Feli.* d. numero 9. & in capitulo Pastoralis de excep. col.4 *quicquid dicat Rebu.* in praxi pag. 154. n.3.

24 Et in ead. 29. Nou. 1557 coram † D. Rubeis fuit dubitatum. *An gratia bonæ memoriæ Reuerendissimi Compostellani sit nulla, vel surreptitia, ob non factam mentionem de residentia Episcopi, & derogatione regulæ alternatiuæ? & decisum per omnes non esse surreptitiam etiam quod regula alternatiua non fuerit derogatum, tum quia manus Papæ non sunt ligatæ propter decretum in ea positum, cum non dicatur, etiam per nos, vel nostra authoritate, vt per Cassad.* dec.2. de Præben. n.3. & dec. 1. & 2. de decretis *in reseruationibus, quod saltem procedit, vbi Papa per se ipsum prouidet vt in casu isto, & ita tollitur id quod ex aduerso dicitur de decreto expectatiuarum, in quibus Papa prouidet per executorem. Et ratio est, quia potestas residet & remanet apud Papam* c. dudũ de Pręb. in 6. *vt per Staph.* de literis gratię fol. 3. vers. menses aũt, *cum Papa sit Ordinarius Ordinariorũ, & possit accumulatiue venire cũ Ordinariis ita, vt sit locus præuentioni, vt per Card.* consi. 156. columna quinta numero nono, *Decius* consilio 147. numero quinto *Parisius* consilio 83. numero duodecimo libro quarto *tum etiam, quia per supradictã regulam nihil datur de nouo Ordinariis, sed tantum tolluntur, obstacula, ita, vt in dictis mensib. Ordinarij cõferre dicantur de iure communi, & ordin. adeo, vt reuocatis indultis, & facultatib. non censeatur reuocata alternatiua Ordinariorum, vt per Cresc.* dec. 195. *& quod Ordinarij non virtute alternatiuæ, sed de iure ordinario, & communi conferant, fuit allegatus textus* in cap. cum aliquibus de rescript. in 6. *non obstat surreptio, tum quia Papa præsumit, quod Ordinarius resideat prout tenetur de iure communi, & maxime stante regula, quæ eos allicit ad residendum, tum etiam, quia id, quod est expressum in primis literis, tollitur, & non est in consideratione stantibus secundis literis, etiam quod de primis non sit facta mentio, Card.* consil. 67. *Cassad.* super regulis decisione 33.

Tandem † quod decretum irritans non liget Pa- 25
pam, nisi dicatur, etiam per nos, est decisio Mohedani. 21. *de Præb.* & fuit resolutum in vna Romana Casalis 23. Oct. 1574 coram D. Robusterio, quæ est 1. *p. diuersorum dec.* 106. *n.*3 vbi dicitur, *quod, licet decretum irritans comprehendat quamcumque authoritatem etiam Apostolicam, tamen intelligebant Domini hoc, quando illa authoritas Apostolica prouenit à Delegatis Apostolicis, sed non quando prouenit ab ipso Papa, quia tunc nisi dicat etiam per nos, non comprehenditur ipse Papa, vt pluries fuit in Rota resolutum, vt attestatur Augustinus* de decretis n. 1. Et in vna Calagurritana Beneficij de Ariola 24. Ian. 1596. coram Decano fuit resolutum, quod *Decretum irritans motus proprij Papæ non annullat, nec comprehendit prouisiones à Papa factas, cum in eo non dicitur de prouisionib. per nos factis, imo neque de Apostolicis, vt tenuit Rota in d. Romana Casalis.*

Et sic intelligitur *d. dec.* † Put. 141. *n.*4. & 418. *n.*5. 26
& 492. *n.*4. *l.*2. & 387. *l.*3. & *d. dec.* Mohedani 1. *de concess. Præbendæ. n.*4.

Quãuis contra teneant † Probus, Rebuffus, Meno. 27
& Germonius supra citati *n.*15. & post Lapum, Domi. *n.*10. Francus n.2. & alij Dd. *in ca. penul. de Præb. in* 6. Glossator *regulæ Cancel.*27. Simoneta *de reseruatio. qu.* 89. *in fi. &* 90. *in princ.* Paris. *cons.*37. *libro quarto* & Antonius Gabriel. *de clausulis consilio* 3. *n. quarto &* 74.

Quorum sententia procedet † in decreto irritanti
posito in iure, quod comprehendit Papam, etiam si 28
non dicatur, per nos, Probus ad Monachum *in capite præsenti de officio Legati in* 6. *n.*15. & Glossator *d. reg.*27. & Rota *dec.*48. *n.* 4. *p.1. diuersorum.* Et hãc distinctionem, nempe, quod decretũ irritans liget Papam, quando apponitur in lege generali, aut concessione speciali, dummodo addantur in tali concessione speciali illa verba, etiamsi per nos, aut successores nostros contigerit attentari, prout sæpissime ponuntur, secus vero, quando nec est positum in lege generali, neque in speciali gratia adest d. clausula nouissime posthæc tenet Hier. Gonçalez *ad reg. de mensib. glos.* [illegible] *à num.* 22. ex quod infert *nu.*27. † quod, cum decretum irritans positum in d. regula sit appositum in lege generali, ligat etiam ipsum papam, quoad prou[illegible]iones contingentes in mensibus ordinariis

maxime ſtantibus illis verbis *in prædictis omnibus*. Et numero ſequenti cum Felino *in c. cum ex officij, numero 36. in fi. verſi. ſolo quod autem. de reſcript.* Mohed. *d. dec. 1. n. 4. de conceſ. præb.* & Puteo *d. dec. 492. n. 2. in fi. l. 2. & dec. 387. ſub. n. 1. l. 3.* dicit, quod per alternatiuæ conceſſionem coarctatur Papa ad non conferendum in menſibus ordinariis, obſtante decreto irritanti. Et dixit etiam *in §. 4. proœm. n. 20.* Sed certe fallitur in dicta illatione Gonçalez, qui non videtur habuiſſe notitiam de deciſionibus Rotæ per me adductis in terminis alternatiuæ; nam, licet regulæ reſeruatoriæ ſint per modũ legis, & habeant vim conſtitutionis, & legis, Sarnen. *in regula de annali q. 23.* tamen reuera non ſunt leges generales, quales ſunt aliæ regulæ Cancellariæ, ſed auocationes quædã prouiſionis Beneficiorum per Papam ad ſe factæ, vt patet ex diffinitione reſeruationis, de qua idem Gonçalez *gloſſa quinta numero decimonono & gloſſa 31. à n. primo*, & nos infra *n.* 558. rurſus alternatiua non poteſt dici lex, ſed potius eſt quædam gratia, Mohed. *d. dec. 1. de conceſ. Præb. cum aliis*, & ita dicitur in ipſa alternatiua ibi *illi vero, qui gratiam alternatiuæ*, Et tradit idem Gonçalez *gloſſa quinquageſima octaua à numero vigeſimo ſeptimo* vnde decretum in ea poſitum non poteſt dici appoſitum in lege generali. Et d. deciſiones Mohedani, & Putei quas Gonçalez allegat, intelliguntur, vt dixi, ſtante decreto irritanti cum illis verbis, etiam per nos, loquuntur enim de alternatiuis particularibus, quæ tunc certis Epiſcopis concedebantur per gratias, & literas, ſeu Breuia particularia cum clauſulis ampliſſimis, non enim erat regula de alternatiua, Gonçalez in diuiſione *regulæ, numero quarto, & gloſſa trigeſima prima, numero decimo quinto & gloſſa 62. nu. 32.* Felinus autem per eum allegatus non dicit, quod decretum irritans alternatiuæ liget Papam, ſed, quod acceptatio expectantis contra eam facta non valeat propter d. decretum, quod etiam ligat manus executorum ipſius, vt dictum eſt. Fallitur etiam Gonçalez, quatenus ſentit *d. numero vigeſimo ſeptimo* quod decretum irritans poſitum in d. regula menſium reſpiciat etiam quatuor menſes ordinarios, quod non eſt verum; nam Papa ibi ſolum reſeruat octo menſes, & de quatuor menſibus nihil dicit, ſed eos non adimit Ordinariis.

30 Sed & Menochius *d. conſilio octuageſimo tertio* † *numero vigeſimo primo, & vigeſimotertio* in propoſito ait clauſulam, decreti irritantis in alternatiua ex natura principalis diſpoſitionis, cui apponitur, non eſſe propoſitam reſpectu Papæ, quia conceſſio conferendi Ordinariis eſt facta cumulatiue, ſed, vel reſpectu Ordinarij, ſi ante, vel extra tempus à regula ſtatutum contuliſſet, vel verius reſpectu inferiorum, vt puta executorum, vel ſimilium.

Aduerte tamen, ne decipiaris, † quod quamuis Pa-
31 pa prouideat de aliquo certo Benefic. in forma dignum, ſeu alias in forma commiſſaria, non obſtat decretum irritans alternatiuæ, quia tunc perinde eſt, ac ſi Papa per ſe ipſum prouideat, & illud, quod dicitur de executoribus, ſeu delegatis Apoſtolicis intelligitur de datis circa Beneficia incerta, vt in expectatiuis, de quibus expreſſe loquitur. d. deciſio Corduben. adducta n. 24.

32 Sed offert ſe dubium, † ſi Papa præueniat in prouiſione alicuius Beneficij, cuius prælatus eſt Cardinalis, & habet indultum, verbi gratia, Toletanus, vel Hiſpalen. an prouiſio Papæ præferenda ſit prouiſioni poſteriori Cardinalis Ordinarij? Et ratio dubitandi eſt clauſula decreti irritantis, quod ponitur in indulto Cardinalis dicendo, etiam per nos, & ſic ligat Papam iuxta ſupradicta.

In hoc dubio dicendum eſt † indultum non intra- 33
re, niſi in Beneficiis reſeruatis, quia datur ad remouendum obſtaculũ reſeruationis iuxta *d. deciſionem.* Caſſadori 8. 8. de Præb. & Rotam in cauſa Romana Beneficiatus S. Petri 28. Apr. 1595. coram D. Gipſio, & 20. Nou. 1595. coram D. Corduba, de qua infra *c. 5. n. 7.* & alias ſæpe & conſequenter, ſi Papa præueniat in prouiſione Beneficij non reſeruati, eius prouiſio præualebit non obſtante indulto, vt in vna Toletana Beneficiorum de numero 1593. Coram D. Orano, in qua fuit reſolutum. *Per clauſulam Breuis de capienda poſſeſſione, amotis inde, & expulſis quibuſcunque detentoribus, & intruſis, non tamen prouiſis authoritate Apoſtolica, non poſſe ſe tuaeri prouiſum ab Archiepiſcopo Toletano Cardinali Quiroga de Beneficiis vacantibus in menſe Dec. non obſtante indulto, quia iſta prouidentur authoritate ordinaria, cum non ſint reſeruata, & ſic etiam non obſtare decretum irritans indulti.* Et iterum coram eod. de anno 1594. fuit in ead. reſolutum indultum Cardinalis non intrare. Vnde cum reſpectu Cardinalis Ordinarij collatoris nulli menſes ſint reſeruati, † quia in regula reſeruatoria 34
menſium expreſſe excipiuntur Beneficia ſpectantia ad prouiſionem Cardinalium, ibi, *non tamen S. Romanæ Eccleſiæ Cardinaliũ*, Creſcen. *dec. 20. de Præb.* Rota *dec. 537. n. 10. li. 3. p. 3. diuerſ.* & in cauſa Burgen. Canonicatus 2. Iun. 1559. coram D. Rubeis, de qua infra, *n.* 657. & in Bononien. optionis infra adducta, *nu.* 452. *circa fi.* & tradit poſt hæc Gonçalez *gloſ. 24. à n. 1.* dicens nouiſſime etiam fuiſſe deciſum in vna Hiſpalen. Beneficij de Ierez 12. Maij. 1603. coram D. Lita, de quo etiam infra à n. 624. in Beneficiis in quouis menſe vacantibus non intrauit indultum, dummodo alias nõ ſint reſeruata, quod nõ aduertit Anaſt. Germõ. *de indultis Card. §. volumus à n. 1. & 23.* qui præſupponit. d. regulam includere Cardinales, & ex hoc falſo præſuppoſito nonnulla falſa infert, & ſic merito eum carpit Gonçalez *d. nu. 1.* quamuis Rota in d. Bononien. optionis 3. difficultate videatur velle indultum comprehendere Beneficia vacantia in octo menſibus reſeruatis.

Quod procedit etiam, † ſi Beneficia ſpectent ad 35
prouiſionem prælati, & Capituli ſimul, nam d. exceptio prodeſt etiam Capitulo propter communionem iuris conferendi, vt fuit reſolutum in Hiſpalem. Portionis 19. Ian. 1564. coram illuſtriſſimo Pamphilio, vt in ſeq. dec. *Gabriel de Soria obtinuit à ſede Apoſtolica Portionem Eccleſiæ Hiſpalen. vacantem per obitum cuiuſdam Ludou. in menſe Aug. in cuius collatione Illuſtriſſimus D. Cardinalis de Caſtro Archiepiſcopus prædictæ Eccleſiæ, qui contulit vni, & Capitulum, quod contulit alteri, fuerant diſcordes, & quia agentes prædictorum Cardinalis, & Capituli oppoſuerunt ſe huic prouiſioni, Sãctiſſimus Dominus noſter, ne alicui præiudicium inferatur, mandauit, quod in Rota videretur, an gratia Apoſtolica deberet ſortiri ſuum effectum, & cauſa per me poſita informante tantum Gabriele? ex quo agentes prædicti, licet pluries citati, recuſauerunt informare, Domini ſoluerũt, pro validitate prouiſionis Apoſtolicæ, quia ſtante diſcordia Archiepiſcopi, & Capituli circa collationem huius Portionis, quæ cum ſit in Eccleſia Cathedrali, eſt inter ipſos communis, vt notat Io. And.* in capita à collatione, *quem ibi ſequitur Gemin. Francus* nu. 1. & *Probus* numero quarto de appellatione in 6. *Abb.* in capite cum Eccleſia Vulterana, numero octauo de electione *Egid. dec. 69. & late Caſſad.* dec. 22. poſt princ. de Præb. *neutra collatio valet, & ſi Papa ſequenti die prouideat tertio, ille dicitur habere potiuſius, vt tradit Probus ad Monachum* in Rubr. de iure patron. n. 8. *poſt Io. And.* in d. capite à collatione numero tertio. *Francus* numero primo. *Geminian.* numero quarto. *Feder. de Senis* conſil. 1. conſ. 1. ſub. n. 8. verſ. ſolutio, *Selua* de Benef. p. 3. q. 71. & *late Rebuſ.* in conſ. 60. n. 12. cum pluribus ſeq. & *ita ceſſat quod prætendebatur pro parte Capituli Sanctiſſimum Dominum noſtrum in hac diſcordia teneri vni, vel alteri ex nominatis conferre iſtam Portionem, & gratificare prouiſum ab ipſo, vti digniorem, quia quicquid dicendum ſit de pluribus præſentatis in diſcordia patronorum in materia collationis, cuius terminis nõ ſunt confundendi cum præſentatione, communis: & vera eſt concluſio doctorum, quod neutra collatio teneat, & ſit locus prouiſioni ſedis Apoſtolicæ ex ſupra allegatis. Minus obſtat prætenſio Cardinalis, quod Portio vacarit in menſe Aug. qui cum ſit vnus de reſeruatis vigore indulti, ſpectat ad ipſum ſolum, quia in hac portione ratione menſis poteſt dari aliqua reſeruatio, ex quo regula nominatim excipit Beneficia ſpectantia ad prouiſionem Cardinalium, & iſta exceptio prodeſt etiam Capitulo propter communionem iuris cõferendi,* ad l. ſi cõmunem, quemadmodum ſeruitutes amittantur: & *facit notata per Calderinum* conſilio vigeſimoſecundo de Præbendis Felinus in capite primo ſub numero 6. de præſcript. *Puteus* deciſione octuageſima octaua *in vna Tiraſonen.* libro tertio *maxime cum Capitulum fuerit admiſſum ad conferendum vna cum Cardinali Archiepiſcopo in omnibus menſibus iuxta formã iuris communis, vt fatetur ipſe Cardinalis in indulto nuper obtento, quo fit vt, attenta quaſi poſſeſſione, quæ ad validitatem collationis inſpici ſolet* capite querelam de electione. capite conſultationibus de iure patro. *collatio in hoc caſu debuit fieri ab Archiepiſcopo ſimul cũ Capitulo, quod eſt, prout eſt in quaſi poſſeſſione conferendi. Rota* dec. 49. in antiquis *Cald.* conſ. 13. de præb. & *conſequenter nihil operatur indultum, quod non extenditur ad Beneficia, in quorum poſſeſſione alius exiſtit. Mohed.* dec. 179. *Tho. de Thanis* dec. 3. *Put.* dec. 206. li. 1. *præſertim, quod illius virtute non magis potuit Archiepiſcopus ſolus conferre, quam ſine eo potuiſſet, cum nihil de nouo tribuat, ſed remoueat tantum obſtacula reſeruationum & præſeruat Ordinario tantum partem ſuam, quando collatio eſt ei communis cum Capitulo. Caſſad.* dec. 3. in fi. de priuil. *Mohed.* dec. 24. 1. *Paulus* dec. 28. cum aliis allegatis. *Et hoc procedit, non obſtante declaratione Fel. record. Greg. XIIII. in ſecundo indulto conceſſo prædicto Cardinali, quia ad inſtantiam Capituli illud fuit poſtea ſuſpenſum per literas Cardinalis Frondati. Ex his fuit reſolutum prouiſionem Apoſtolicarum eſſe validam, & ſupplicationem deſuper ſignatam Gabrieli relaxãdam,* & poſthæc tradit Gonçalez *gloſ. 24. nu. 52.* referens iſtam deciſionem.

36 Et non intrare indultũ fuit † in eadem confirmatum coram Dom. Blanch. 14. April. 1595. vt in deciſione infra adducta *capite quarto numero trigeſimooctauo*, & fuit etiam reſolutum in eadem coram D. Orano 24. Ianuar. milleſimo quingenteſimo nonageſimo ſeptimo & dictum, *indultum Card. ordinariis collatoribus ad conferen. Beneficia conceſſum non ampliare facultatem, ſed tantum præſeruare ordinariam. Caſſad.* dec. 8. de Præb. n. 6. *Puteus* dec. 198. li. 1. *Mohe.* dec. 1. de Præb. & *inde indultum Cardinalium non capere prouiſiones, quæ iure communi ad eum ſpectant, nec prouiſiones præuentiuas de vacantibus tollere ſed expectatiuas, & gratias præuentiuas de vacaturis.*

Ex quo etiam fit contra † Germonium vbi pro- 37
xime, quod prouiſi de Beneficiis in quocumque mẽſe vacan. à Cardinali ordinario collatore habente indultum, non tenebuntur expedire nouam prouiſionem ratione indulti, *in verſ. volumus autem*, in quo ponitur decretum, quod prouiſus vigore indult. de Beneficiis reſeruatis excedentibus valorem vigintiquatuor ducatorum teneatur intra ſex menſes expedire nouam prouiſionem, alias eo ipſo vacare cenſeantur, de quo Mãdo. *de ſignatura gratiæ tit. de noua prouiſione ad fi. & tit. de indulto conferendi Beneficia reſeruata*, nam tunc non intrat indultum, & conſequenter non fit prouiſio vigore indulti, vt dictum eſt.

Nec obſtat *deciſio* † Putei 2. *de Præb. & reſerua-* 38
tionibus in manuſcrip. quæ ſic ait. *Quando Beneficia vacant in aliquo ex octo menſibus, prouiſus vigore indulti tenetur expedire nouam prouiſionem, ita in cauſa Abulen. de Villatoro de menſe Iunij 1546. coram Ptolomæo.* Nam loquitur de prouiſo vigore indulti conceſſi Cardinali, non ordinario collatori, nempe Cardinali Farneſio. Qui non fuit Epiſcopus Abulen. vt apparet ex *deciſione eiuſdem Putei 363. l. 2.* in impreſſis quæ loquitur in iſta cauſa.

Et in conſummationem d. † doctrinæ intellexi 39
Gregorium XIII. viuæ vocis oraculo declaraſſe Cardinali Carrafæ anno 1581. quod prouiſi ab Archiepiſcopo Toletano de Beneficiis vacantibus in menſib. Papæ non tenebãtur impetrare nouã prouiſionẽ, nec Bullas expedire, nec in his loqui indultũ, v. *volumus.* 40

Si vero, vt ad dubium propoſitum, † redeamus, Papa præueniat in prouiſione alicuius Beneficij reſeruati Cardinalem ordinarium collatorem habentem indultum cum decreto irritante dicente etiam per nos, non valebit prouiſio Papæ, niſi in ea derogetur & fiat mentio de indulto iuxta ſupradicta *nu.* 15. & Caſſad. *d. dec. 2. de Præb. n. 3.* & Putei *dec. 190. n. 1. l. 3.* & Achillis 153. ſeu *ſeptima de priuil.* ex qua videtur colligi, non poſſe dici derogari dicto indulto 41
† Cardinalis per clauſulam, *ſeu ſi venerabili fratri Epiſcopo, & qualibet alia d. ſedis indulgentia*, in literis Apoſtolicis apponi ſolitam, cum in ea non fiat mentio de Cardinali, Rebuſ. *conſi.* 6. Et ſub derogatione 42
indultorum † Cardinalibus conceſſorum non cenſetur derogatum indulto Cardinalis ordinarij, ſed intelligitur de indultis conceſſis Cardinalibus extraordinariis collatoribus, Puteus *deciſ. 422. l. 2. & 93. l. 3.* Achil. 348. ſeu 2. *de priuil.* Germon *d. §. per quaſublatis, numero* 95. & Gonçalez, *gloſſa 13. numero 99. & gloſſa 24. numero 42.*

Id autem, quod dictum eſt inter Papam, † & ordi- 43
narium eſſe locum præuentioni, accipiendum eſt, niſi prouiſo à Papa obſtet regula; de veriſimili notitia: tunc enim prouiſio Papæ anterior nullius eſt roboris, vel momenti ex d. reg. & conſequenter non obeſt prouiſioni ordinarij poſteriori, nec poteſt dici Papam præueniſſe, Corraſius *ſecunda parte capite primo numero ſeptimo & capite tertio numero octauo.*

Quæ reg. ſolum habet locum † in vacatione per 44
obitum, de quo loquitur Mandoſ. *ibi quæſtione ſeptima* & onus probandi non incumbit impetranti; ſed danti de regula, † ſuppoſito, quod impetrans pro- 45
bauerit obitum præceſſiſſe, non tamen probauerit diem obitus, ex doctrina Bart. *in l. in illa. ff. de verborum obligatione* licet contra teneat Sarnen. *ibi, quæſtione ſexta* ita fuit reſolutum in vna Cremonen. coram

Verallo, de anno 1551. vt apud Chisanen. *decisio.* 164. *in manuscrip.* & Puteum *decisione* 423. *li.* 3. & sequitur Mand. *ibi. q.* 9.

46 Et debet probare concludenter † de non verisimili notitia, vt fuit resolutum coram D. Aldobrandino, de anno 1557. & alias coram Fantucio 1560.

47 In ordinario tamen, & legato d. reg. non † habet locum, Bertrand. *consil.* 128. *volumine* 1. & videtur tenere, & bene probat Mandos. *ibi, quæstione prima* quamuis dicat vlterius non insistere, quia Rota 22. Ian. & 12. Iun. 1549. coram D. Nouato, in vna Barchinonen. præposituræ conclusit d. regulam procedere in ordinariis.

48 Quod etiam tenent Cosmas *in pragmatica* † *sanctione, titul. de collatio. §. volens,* seu *§. neque verb. faciendas,* Selua 3. *p. q.* 46. Glossator *d. reg. de verisimili* 28. & ibidem Sarnen. dicens communem, *quæstione prima* & Rebuf. *verb. in antea fecerit, & in proœmio concord. verb. fati,* Ripa *respon.* 16. *lib.* 1. & *in capite secundo de rescrip. in fin.* Corras. *d. ca.* 3. *nu. octauo* Gambarus *de offic. legati l.* 3. *nu.* 558. Rosin. *de Benef. capite* 29. *n.* 19. & P. Gregorius *eodem tractatu c.* 32. *nu. quarto* qui alios referunt pro ista sententia, & quod habeat locum in legato sentit Aym. *consil. octuagesimo octauo a numero nono.*

49 Mihi vero placet sententia Bertrandi, & † Mand. pro qua alias iudicauit Rota, nempe d. regulam non habere locum in legato, vt testatur d. Glossator, & facit *dec.* Mohedani 30. *de præbendis* & Putei 244. & 252. *libro* 1. vbi fuit resolutum reg. de verisimili non habere locum in præsentatione; & tenent Mand. *ibi, q.* 8. & fundamentis contrariæ sententiæ satisfacit idem Mand. *d. q.* 1.

50 Et de dicta reg. vltra Glossat. & Rebuffum † in ea videndi sunt Sarnen. & Mandos. qui super ea de eius materia late agunt per quæstiones, & videndum etiam est quod dicitur infra 8. *p. ca.* 2. *n.* 4. & 11. *p. capit.* 1. *n.* 66.

51 Ordinarius autem non potest præuenire † in Beneficiis reseruatis, quorum prouisio spectat ad Papam
52 priuatiue. Nam, quamuis † cessante reseruatione collatio omnium Beneficiorum in diœcesi existentium in quolibet mense vacantium pertinet de iure communi ad Episcopos loci ordinarios, qui in Beneficiis conferendis fundatam habent intentionem iure communi, *c. omnes Basilica, c. nullus* 16. *q.* 7. *c. cum ex iniuncto in fin. de hæret. cum aliis,* Felin. *in capite cum venerabilis, num.* 32. *de except.* Millis *in repertor. verb. Beneficiorum collatio, & verb. Beneficiorum autem dispositio, & verb. Episcopus fundat,* Staphil. *de literis gratiæ, in præsentatione, n.* 70. Probus ad Monach. *in c. cum in illis de præb. in* 6. *n.* 10. Gomezius *de expectatiuis, n.* 13. 18. & 20. Corras. 2. *p. c.* 4. *n.* 6. *in fin.* Io. Nicol. Gimon. *in Enchiridio Benef. tit.* 2. *c.* 2. *a n.* 28. Vargas *de Episcoporum iurisdictione, confirmatione* 14. Mandos. *consil.* 11. *a nu.* 2. Bursat. *consil.* 126. *l.* 2. *ex nu.* 37. Bern. Diaz *reg.* 240. Gratian. *reg.* 156. P. Greg. *de Benef. capite* 38. *n.* 2. Flam. Paris. *de resignat. Benef. l.* 1. *q.* 10. *a n.* 49. Zerola *in praxi Episcopali,* 1. *par. verb. Benef. §.* 2. & Zechus, *de Benef. & Pensio. c.* 5. *n.* 6. *vers. ex quib. sequitur,* Ægid. Bellam. *dec.* 717. *n.* 3. Puteus 492. *nu.* 3. *l.* 2. Caputaquen. *decis.* 214. *nu.* 5. *p.* 2. *in impressis, &* 307.
53 *l.* 1. *in manuscrip.* & posthæc Gonçalez † *ad reg. de mensib. §.* 1. *proœm. nu.* 21. & 22. & *glos.* 11. *n.* 38. & 39. & *glos.* 29. *n.* 1. eorum tamen ordinaria potestas conferendi coarctata est per reseruationes, de quibus tractatus ediderunt Gaspar Perus, Eneas de Falcon, Simoneta, & Campegius, sed qui præcipue, & latius tractant hanc materiam, sunt Æneas, & Simoneta ad quem additiones fecit Paulus Granutius, & videndus etiam est Rebuffus *in praxi titulo de reseruatio. & in rep. capit. nulla.* 2. *de concessione præbendæ* post materiam mandatorum, & nominationum.

Et de tempore, quo cœperunt reseruationes, † vide Bursatum *d. cons.* 126. *li.* 2. *n.* 18. & 93. P. Greg. *c.* 24. *n.* 21. Tom. Campegium *in d. tract.* & Granutium *in d. tract.* Simonetæ *q.* 1. *n.* 2. 54

Et quia hæc materia reseruationum est † in praxi frequentissima, & vtilissima, de ea hic a nobis agendum late est. 55

Et principio † præmittendum est reseruationes, alias dici generales, alias vero speciales, & tamen magna varietas inter Doctores, quæ dicantur generales, & quæ speciales, vt est videre apud Æneam de Falcon. *d. tra. q.* 2. Simonetam *quæstione* 4. Cassadorus *dec.* 3. *de reseruatione* & P. Gregorius *d. capite* 24. *numero* 21. 56

Et quamuis multi dicant, quod generales † reseruationes dicuntur illæ, quæ sunt a iure communi inductæ, speciales vero, quæ sunt introductæ per regulas Cancellariæ, vel extrauagantem, *ad regimen*, vltra iuris communis dispositionem, quia sunt temporales, Millis *in reper. verb. reseruatio, vers.* 2. Felin. *in nostra cor.* 5. *de rescript.* ita intelligens *decisionem* Rotæ 10. & 22. *de præb.* in nouis. Bellam. *de charitatiuo subsidio, q.* 117. Mandos. *in glos. facultatum in superscriptione verb. ad perpetuam.* Caputaquen. *decis.* 75. *part.* 3. & alij, quod etiam admittit Glossator, *regula prima* & 62. *Cancellariæ,* nisi regul. dicat, quod generaliter reseruat. 57

Tamen verius videtur, quod generales reseruationes dicantur, † quæ non sunt de certis Beneficiis seu pro certis personis, sed de Beneficiis in communi, puta de Beneficiis Collectorum, seu Subcollectorum officialium Curiæ, aut familiarium, vel de Dignitatibus maioribus, etiamsi sint inductæ per regulas cancellariæ, seu alias, dummodo in ipsis Papa 58
non dicat specialiter reseruare. Vel vt † dicit Zechus *d. c.* 5. *n.* 6. generales reseruationes sunt, quando omnium Beneficiorum Regni, vel certi loci, vel personarum, vel Dignitatum fieret ampla reseruatio, vel quando plures reseruationes reducuntur sub vna ratione, vt Bellamera *consilio trigesimoquarto.* 59

Vnde indultum conferendi Beneficia vacatura, † exceptis generaliter reseruatis, non comprehendit Beneficia reseruata per reg. 8. mensium, Mohed. *dec.* 12. & 13. *de priuil. ad fin. libri*, alias 1. & 3. & in simili Cassad. *dec.* 3. 60

Speciales vero dicuntur, quæ fiunt de certis Beneficiis, † seu pro certis personis, & idem puto de certo numero Beneficiorum. 61
Ita Rota *dec.* 28. *de præb. in antiquis, &* 3. *de restitutione spoliat. in nouis. in fin.* Cassador. *dec.* 3. Caputaquen. *dec.* 141. *n.* 5. *p.* 1. Cosmas *in pragmat. sanct. tit. de elect. §. licet dudum, verb. reseruationes,* Æneas de Falcon. *d. q.* 2. Rebuf. *in praxi, tit. de reseruat. n.* 11. & *in reg.* 2. *Cancel. circa fi.* & *in concord. tit. de reseruatio. in princ.* & idem tenet Simoneta, *d. q.* 14. *a nu.* 14. saltem quando in ipsis regulis generaliter reseruari dicitur, prout in reg hodiernis, in omnib. fere dicitur, & Fla. Paris. *de resignatione, l.* 2. *qu.* 16. *nu.* 36. & hanc eandem sententiam videtur plane tenere Hier. Paulus *in pract. Cancel. in §. sequuntur Beneficia reseruata generaliter, &* † *in §. seq.* & Gonçal.

glos. 30. possunt etiam dici specialiter reseruata Beneficia affecta per appositionem manus Papæ, Simoneta *q.* 4. *n.* 9. de quo infra *a n.* 139.

63 Et ista explicatio est magis conformis † significationi, & acceptioni vocabulorum generalis, & specialis, & pro ea feci † *reg. Cancellariæ* 55. *de claus. in Beneficiis vacantibus ponenda,* quæ alias erat 62. ibi, *Clausula ponatur, etiam si dictum Beneficium, ex eo, quod talis collector, generaliter reseruatum existat.*

64 At dictæ specialiter reseruationes † in fauorem aliquorum, maxime mentales, de quibus Cassad. *dec.* 4. 5. 6. & *de reseruatio. & vltima de concess. præb.* & Mandos. *reg.* 11. *q.* 4. iam non sunt in vsu propter decretum S. Concilij Trid. *se.* 24. *de reformatione capite decimonono* per quod illæ sunt sublatæ, Mandos. *de signatura gratiæ, tit. de reseruis ad finem.* Nauarrus *in capite si quando, de rescrip. in actuario, n.* 14. & 16. & Fla. Paris. *supra n.* 17 & Gonçalez *d. §.* 1. *a numero* 66. & *d. glo.* 30. *num.* 23. & 25.

95 Aliquando tamen reseruantur † specialiter aliqua Beneficia, quæ sperantur vacare per contractum matrimonij, vel per assecutionem iuxta *reg. Cancell.* 57.

66 Sed, an reseruationes sint † odiosæ, an fauorabiles, est dubium Doctorum, de quo late per Æneam de Falcon. *d. tract. præludio* 2. & Simonetam, *quæst.* 5. & 6. Granu. & per Gonçalez posthæc visum ad reg. *de mensibus, §.* 6. *proœm. per totum.*

67 Et quidem ea sententia mihi verior videtur, † quod sint odiosæ, & restringendæ, cum detrahant ordinariæ potestati, quam tenent glos. *in capite præsenti verb. finitur, de offi. Legati in* 6. quam dicit memorabilem Nauarrus *in capite accepta de restitutione spoliato. appositione solutione decima, numero quadragesimo secundo* & Ioan. Andreas Domin. Francus. & alij *in capite auaritiæ, de electione in sexto* & Corralius 2. *p. c.* 1. *numero vndecimo* qui dicunt, quod reseruatio *capite secundo de præbendis in sexto* est odiosa, & restringenda, cum detrahat Ordinariæ potestati, & Bellamer. *de permutatione Benef.* 3. *p. q.* 1. & *cons.* 34. qui cum collectario, ait, quod reseruationes Papæ, etiam generales, & Motu proprio factæ sunt odiosæ, & restringendæ, siue restringibiles, quia ordinariis auferunt sua iura, Cassador. *dec.* 3. *n.* 5. *de reseruatio.* Ripa *resp.* 15. *l.* 1. *n.* 5. & *resp.* 17. *lib.* 2. *n.* Mandos. *cons.* 11. *n.* 9. & idem videtur velle Glossator, *reg.* 3. *vers. item quæro,* & tenuit Rota in Segunt. Archidiaconatus, & Canonicatus infra adducta, *n.* 31.

§. 1.

De reseruatione ob vacantionem in Curia, & clausa in corpore iudicis,

SVMMARIA.

Præcipua reseruatio, & in corpore iuris est clausula de Benefi. in vacantibus apud sedem seu in curia, quod idem est in proposito n. 68. & 69.

Ista reseruatio extenditur ad Beneficia venientium ad curiam, vel ab ipsa recedentium aut decedentium infra duas dietas, n. 70.

Beneficia in curia vacantia specialibus cæteris sunt affecta Papæ, n. 72.

Beneficia apud sedem, seu in curia vacare dicuntur, non solum per obitum in illa, sed etiam quando ibi fit renuntiatio, priuatio, vel alij modi vacandi, numero 73. & 74.

Ibi dicitur Ecclesia vacare, vbi fit priuatio, vel renuntiatio etiam a procuratore alibi constituto, n. 75. etiam si persona sit alibi, nam solum attenditur locus priuationis, non vbi persona sit, n. 76.

In vacatione inducta ob modum negatiuum solum consideratur, vbi est persona & Beneficium, imo solum consideratur, vbi est persona, numero septuagesimoseptimo & 78.

Vbi priuatio inducitur a iure, seu ex decreto propter actum positiuum Beneficium vacat, vbi fit actus, numer. 79.

Beneficia hæreticorum vacant in partibus, vbi fuit commissum delictum, & non in curia, vbi sententia lata fuit, numero 80. Quæ hodie sunt reseruata, numero 81.

Quomodo in proposito accipiatur curia remissiue? numero 82.

In hac reseruatione non comprehenduntur Beneficia, habentium domicilium in Romana curia, nisi curia ei sit n. 83.

Quatenus Beneficia officialium, & Capellanorum Papæ, & aliorum, de quibus in extrauag. ex debito, dicantur ibi vacare apud sedem, tamen illa erat temporalis & expirauit cum conditore, sicut etiam extrauagans ad regimen, a n. 84.

Nec omnia Beneficia reseruata, etiam specialiter aut in d. extrauag. ad regimen, dici possunt proprie vacare in curia, sed ad summum tantum large ratione reseruat. nu. 88. & seq.

Beneficia vacantia ob non publicationem non vacant in curia, nisi resignatio sit facta coram Papa, quia adhuc per resignationem vacant, n. 90.

Qui narrat resignationem non publicatam, & Beneficium adhuc per resignationem vacare, narrat verum, licet Rota alias teneat non vacare per resignationem, n. 91.

Vbi simpliciter exprimeretur vacatio ex resignatione, non veniret vacatio ob non publicationem, quæ specialiter exprimi debet, n. 95.

Si Beneficia vacantia in curia Papa non confert infra mensem, a die vacationis Ordinarij possunt illa conferre, ex c. statutum, de præb. in 6. n. 96. Quod non procedit in Beneficiis aliis reseruatis, in quib. nullum tempus est Papæ præfixum ad conferendum, num. nonagesimoseptimo.

Dictum c. statutum, est correctum per Extrauagantem pia de præb. quæ est Bonifacij, & posterior, n. 98. Licet possit dubitari propter datam, l. 6. n. 99.

Quicquid sit de hoc per Extrauag. ad regimen derogatur, d. c. statutum, n. 100.

Parochiales in curia vacantes Apostolica Sede vacante etiam quæ vacarunt viuente Papa possunt per Ordinarium prouideri, ex c. si Apostolica de præb. in 6. quod est posterius, dict. Extrauag. pia, numero 101. & 102.

Dictum c. si Apostolica non procedit in Beneficiis alias reseruatis, nec in deuolutis contra alios, a n. 103.

Extrauagan. 1. & si in temporalium. de præb. quæ derogat c. si Apostolica, erat temporalis, & expirauit, numero 106.

Etiam quoad Parochiales vacantes, viuente Papa, non est derogatum d. c. si Apostolica, per Extraua. ad regimen, non obstante effectiue inducta viuente Papa, nec extrauag. vltima, de præb. a numero 107.

De potentia & efficacia, ac priuilegiis reseruationis per

vacationem in curia, qui sint videndi, n. 112.

In d. reseruatione non comprehenduntur Episcopatus, bene tamen Abbatiæ, numer. 113. cum seq. vbi ponitur resolutio Rotæ, ex qua idem etiam videbatur in Episcopatibus.

In reseruationibus Extrauagantis ad regimen exprimuntur Episcopatus, & Monasteria, &c. & per reg. 2. Cancel. fit peculiaris reseruatio Episcopatuum & Monasteriorum, n. 117.

Reg. reseruatoria Monasteriorum comprehendit Monasteria electiua, n. 118.

Aliæ Dignitates inferiores etiam electiuæ, & alia Beneficia electiua, certum est, quod comprehenduntur in d. reseru. c. 2. de præb. in 6. cum faciat mentionem de elect. nec contrarium vult. Corra. n. 19. & seq. & idem erit in reg. reseruatoriis facientibus mentionem de elect. n. 121.

Etiam non facta mentione de elect. comprehenduntur sub reseruationib. si nullus modus prouidendi esset expressus quicquid esset in mandato de prouidendo, nu. 122. 123.

In reseruationib. factis sub ista forma reseruamus Benef. ad cuiuscunque collationem, prouisionem, præsentationem, seu dispositionem spectantia, non comprehenduntur Benef. electiua, à n. 124.

An præter reseru. per vacat. in curia, sint alia reseru. in corpore iuris clausæ n. 127. cum seq. referuntur sententiæ Doctorum, & resoluitur vnam tantum esse reseru. nempe illam.

Beneficia litigiosa non sunt reseruata contra aliquos, à n. 133. & ponuntur dec. Rotæ.

68 His præmissis notandum est, † primo præcipuam reseruat. & in corpore iuris clausam esse illam de qua *in d. c. 2. de præb. in 6. & in c. statutum, & cap. præsenti, eod. & Clem. 1. vt lite pendente*, vbi reseruantur dispositioni Romani Pontificis omnia Beneficia vacantia apud Sedem Apostolicam, seu in curia: quod
69 idem est † in proposito, secundum glo. *in d. c. statut. verb. in curia per tex. ibi & in d. c. 2.* cum qua transeunt ibi Dd. & Francus *d. ca. 2. n. 2.* Lapus *allegatione 96. in prin.* Simoneta, *q. 30. numero 2.*

70 Quæ reseruatio extenditur † in d. ca. præsenti ad Beneficia, quæ venientes ad Curiam Romanam, vel ab ipsa recedentes obtinent, si in locis vicinis ipsi curiæ per duas dietas legales mori contigerit.

71 Et ista reseruatio de Beneficiis apud sedem † vacantibus continetur etiam *in d. Extrauagan. ad regimen, de præb.* quæ per *reg. 1. Cancellariæ* semper innouatur per omnes Pontifices.

72 Quæ Beneficia in curia vacantia specialius † cæteris sunt affecta Papæ *d. c. 2.* Mand. *in præfatione reg. 5. Cancell. numero 1.* Granutius ad Simonetam, *quæst. 26. n. 6.*

73 Beneficiaque apud Sedem, seu in curia vacare † dicuntur non solum per obitum in illa, sed etiam quando ibi fit renuntiatio, vel priuatio, aut si ibidem alij vacationis modi inducuntur. Francus *in d. c. præsenti. §. fane. n. 4.* Simoneta *q. 28. 29. & 30.* & ibi Granutius Gambarus *de officio Legati, l. 3. n. 124.* Caputaquen. *dec. 48. 325. & 327. p. 3.* Quamuis Gigas *de intruso, num.* † 47. dicat, quod Beneficia resignata in curia
74 non dicuntur vacare apud sedem, sed bene in curia, & quod, licet propterea sint reseruata, tamen eorum reseruatio nõ dicitur in corpore iuris clausa, citans Sarnen. *de triennali, quæst. 31. sub numer.* 5. qui id non dicit.

75 Nam ibi dicitur Ecclesia vacare, vbi fit † priuatio vel renuntiatio, etiam à procuratore alibi constituto, Probus *d. c. 2. de præb. in 6. à n. 22.* Corras *1. p. c. 8. n. 8.* Rosiniacus *c. 15.* Fla. Paris. *l. 9. q. 14.* vel vbi occurrunt omnes alij vacationis modi, Rota *dec. 4. & 35. de Præb.* alias 33. & 86. *in antiquis*, Pauinus *de offic. & potestate Capituli sede vacan. præludio vlt. nu. 8.* & Mandos. *cons. 11. n. 1.* vbi docet Beneficia priuati vacare vbi priuatur, quando sumus in priuatione hominis, & posthæc tradit Gonçalez, *gl. 13. à n. 42. & 45. & glo. 15. §. 2. q. 3. ex n. 8.*

76 Quod procedit etiam † si persona priuata, seu ex qua alias vacat Beneficium, sit extra curiam, nam solum est attendendus locus priuationis, non autem vbi sit persona. vt ex dec. 32. Guidoboni in causa Compostellana Canonicatus resoluit Mand. *reg. 32. q. 8. ad fin.* & volunt citati; quamuis Caputaquen. *in d. dec. 48. & 327.* distinguat. facit glo. *verb. collatio in d. clem. 1. vt lite pendente.* Millis *in repert. verb. Beneficia vacantia*: nec obstat *dec.* Putei. 356. *nu. 4. l. 2.* vbi habetur, quod
77 Beneficium vacans † ob non expeditionem nouæ prouisionis, ex decreto dicitur vacare extra curiam ex quo, & persona, & Beneficium erat extra curiam, quamuis noua prouisio erat expedienda in curia, & ibi iura soluenda; quia respondetur id procedere in vacatione inducta ob modum negatiuum consistentem in non faciendo, seu in omissione, quo casu solum consideratur, vbi est persona, & Beneficium, vt, si sunt extra curiam, extra curiam dicatur vacare Beneficium.

78 Imo solum videtur considerandus locus, † vbi est persona, vt per Pauinum sup. vbi ait; quod priuatus, quia non soluit pensionem in partibus, si est Romæ, eius Beneficium censetur vacare in curia, & esse reseruatum *d. decis. 4.* & Hier. Paulum *in d. prac. Cancellariæ, verb. Beneficium residentis, pag. mihi 608.* post praxi. Rebuf. vbi ait, quod Beneficium residentis in curia non promoti infra annum dicitur vacare in curia, secundum Collectarum *in c. Ecclesia, de sortilegiis.*

79 At vbi priuatio inducitur à iure, seu ex † decreto propter actum positiuũ Beneficium dicitur vacare, vbi fit actus, ob quem inducitur priuatio à iure, seu decreto iuxta dicta.

80 Vnde alias in vna Mutinen. Capellæ 19. † Iunij 1562. coram D. Paleoto fuit resolutum, Beneficia hæreticorum vacare in partibus, vbi fuit commissum delictum, & non in curia, vbi sententia lata fuit, nam vacant ipso iure, & possunt impetrari, & conferri ante sententiam, vt per Cotam *dec. 250. in suis Miscellaneis manuscrip.* & habetur *in dec. 707. & 728. l. 3. p. 3. diuersorum*, & refert Mand. *de signatura gratiæ, tit. de absolutione ab hæresi, versiculo. hæreticorum Beneficia.*

81 Hodie tamen Beneficia vacantia propter † hæresis crimen sunt Papæ reseruata per constitutionem 29. Pij V.

82 Et quomodo in proposito † accipiatur curia, vide infra super regula *quinta Cancellariæ, à numero* 387.

83 Et aduerte in hac reseruatione † non comprehendi Beneficia habentium domicilium in Romana curia, nisi curiales sint, seu cortesani & ibi ratione curiæ morarentur, *d. c. præsenti. §. fane*, & ibi Dd. Ægid. *dec. 654.* seu 655. & fuit resolutum in causa Romana Beneficiatus S. Petri 17. Ianua. 1595. coram D. Blancheto.

Et, quamuis beneficia officialium, & Capellanorum

84 rum Papæ, † & aliorum, de quib. *in Extrauag. ex debito, de elect.* inter communes dicantur, ibi *vacare apud sedem, etiã si alibi decedant*, Lapus *allegatione 96. in princ.* vbi Mand. *Latera D.* & Francus *in d. §. fane, n. 4.* Æneas *4. in effectu 2. & 6. n. 4.* tamen illa extrauagãs
85 erat temporalis, & expirauit cum conditore, † vt patet ibi, *Donec Christi dignatio nos dignabitur vniuersalis Ecclesiæ sponsæ suæ regimini præsidere.* & ibi, *prouisione nostra*, Dom. *in d. c. statutum post n. 8.* Mand. *reg. 1. Cancell. q. 1.* & Zerola *verb. Benef. §. 2. fall. 5.* sicut etiã
86 extrauagans *ad regimen*, † Dom. *in c. si Apostolica. n. 6. de præb. in 6.* Glossator, *reg. Cãcell. 1. 2. 30. n. 62.* Cassad. *dec. 3. n. 3. de constit.* & Mandos. *d. reg. 1. q. 1.* quicquid de
87 vtraque † dicat Æneas de Falcon. *præludio 4.* neq; refert esse impressas inter Extrauagantes communes, nec dici potest earum reseruationes esse approbatas, ex *Extrauagant.* Pauli II. *fin. de præb.* inter omnes, & sic de *d. Extrauagante. ex debito*, iam non est curandum.

Nec omnia Beneficia reseruata etiam specialiter
88 † aut etiam in *dict. Extrauag. ad regimen* dici possunt proprie vacare in curia, Lapus *allegat. 84. n. 3.* sed ad summum, tantum large, & improprie ratione reseruationis, quia eorum dispositio pertinet ad curiam, Puteus *dec. 36. n. 1. l. 2.* Rota in Cordub. Capellaniæ, de qua infra *n. 425.*

89 Et ita potest intelligi glos. *verb. collatio*, † *in fi. in d. clem. 1. vt lite pendente*, quæ ait, quod Beneficia specialiter reseruata vacant in curia, & Simoneta *q. 30. n. 3.* & Sarnen. *de triennali, q. 31.* vbi aiunt, quod reseruata per Extrauag. ad regimen. dicuntur vacare in curia, & Couar. *pract. c. 36. n. 4. ad fi.* & P. Greg. *d. c. 24. n. 4.* vbi ait, quod dicemus vacare in curia, vel apud sedem ea Beneficia, quæ solius Summi Pontificis reseruata sunt collationi; nec *in dict. Extrauag. ad regimen*, dicitur, quod Beneficia vacantia per obitum personarum, de quibus ibi, censeantur, seu iudicentur vacare in curia, vel æquiparentur vacantibus in curia, quicquid dicat Æneas *d. effectu 2. & 6.* & ita tenendum est, quicquid posthæc velit Gonçalez, gl. 13. ex *n. 46.*

90 § Vnde Beneficia † resignata extra curiam vacantia ob non factam publicationem, iuxta constitutionem 87. Greg. XIII. de qua infra 11. *p. cap. 3. à num.* 273. non dicuntur vacare in curia, quamuis eorum dispositio eo ipso ad sedem Apostolicam deuoluta existat, Beneficia autem vacantia, ob non publicationem iuxta dict. constitutionem Greg. XIII. adhuc per resignationem vacant, & sic apud sedem, cum est facta in manibus Papæ, vt apparet ex ipsa constitutione, *versi. quod si quicquam ibi, ab ipsa prima resi-*
91 *gnatione.* Et sic † qui narrat resignationem non publicatam, & Beneficium adhuc per resignationem vacare apud sedem, narrat verum, ita fuit resolutum in causa Verdunen. Canonicatus 19. Iunij 1589. coram D. Gypsio, Flaminius Parisius *libro vndecimo quæstione* 8.

92 Quamuis contrarium alias tenuerit Rota † in vna Spoletana Beneficiorum 28. Iun. 1595. coram Dom. Mantica, vt in seq. decisione. *Placuit Dominis gratiã si neutri à D. Persio impetratam, quoad modum vacationis non fuisse iustificatam, nam, cum modus vacandi fuerit in supplicatione expressus propter resignationem, ille non potest verificari, nisi resignatio fuerit publicata, quia debet intelligi de resignatione valida, quæ indiget publicatione secundum fæli. record. Gregor. XIII. constitutionem, neque præsumitur facta publicatio, sed debet probari, quia est facti* l. quæcumque. §. vlt. de publiciana l. consilio §. quæsitum de curatione furiosi, *Alexã.* consi. 158. n. 11. l. 2. *Socin. Senior* cons. 15. n. 2. l. 1. & *ita sæpissime fuit resolutum. Vnde si resignatio non fuit publicata, Beneficium non vacat propter resignationem, vt fuit expressum, sed ob non publicationem ex d. Gregor. constitutione, qui modus vacationis non fuit expressus, & tamen specialiter exprimi debet, & si resignatio, vt in casu proposito, facta fuerit in manibus inferioris collatoris; vt colligitur ex d. Greg. constitutione §.* de beneficiis autem, *ex illis verbis*, & aliis, *ibi*, modo, & forma prædictis, *quæ quidem verba habent relationem ad prædictas qualitates*, *Corneus* cons. 181. nu. 61. l. 2. *Socinus Iunior* consil. 41. numer. 3. l. 3. *Crauetta* consil. 98. numero 8. *quare cum D. Persius hunc modum vacationis in supplicatione non expresserit, non facta publicatione non potest Beneficium obtinere, quia gratia obtenta non capit hunc modum vacationis, quamuis resignatio facta fuerit in manibus inferioris collatoris, vt fuit dictum coram Pamphilio, in Bononiensi Canonicatus, 16. & 19. Februarij* 1590.

Et idem tenuit Rota in alia Verdunen. † Canonicatus 13. Maij 1596. coram D. Pamphilio infra adducta 11. *p. c. 3. n.* 332. & fuit dictum in vna Mediolanen. Beneficij 13. Ian. 1597. coram D. meo Corduba, de qua *d. c. 3. n.* 284. 93

Et responsio data in d. Verdunen. ad *d.* † *versi. quod si quicquam non satisfacit*, nam reuera in illis verbis, *Illaque, siue iura ab ipsa statim 1. resignat. seu cessione, vacauisse & vacare censeantur eo ipso*, loquitur de prima resignatione, à qua vult Beneficium vacare non facta publicatione, siue subsecutæ sint aliæ resignationes, siue non, & in princ. dict. vers. non annullat ipsam primam resignationem, sed dispositiones, & gratias resignatorum, & cessorum Beneficiorum, ac iurium huiusmodi subdens, quod nulla alia super huiusmodi Beneficio, siue iure cesso, iis, quibus concessa fuerit, suffragetur; sed ad ea sint inhabiles. 94

Verum est tamen, † quod vbi simpliciter exprimeretur vacatio ex resignatione, non veniret vacatio, ob non publicationem, quamuis sit ex resignatione; nam specialiter exprimi debet, ex d. constitu. *vers. illorum vero.* 95

Aduertendum est tamen, quod, si Beneficia † vacantia in curia Papa non conferat infra mensem à die vacationis, & non scientiæ numerandum, Ordinarij possunt illa conferre, ex *dict. cap. statutum. de præb. in 6. & ibi gloss. & Dd.* Cuius tex. moderatio † loquitur, & habet locum tantum in reseruatis propter vacationem in curia per *d. c. 2. & c. præsenti, eod. tit.* in cæteris autem nullum tempus est Papæ præfixum ad conferendum, Francus *in d. c. statutum, num. 6.* Æneas de Falcon. *q. 4. principali effectu 2. & 20.* Paulus Granutius ad Simonetam *q. 47. num. 14.* & dicetur infra 10. *p. c. 2. n. 12.* & hanc sententiam admittit, non solum in deuolutis, sed etiam in aliis reseruatis, Gonçalez *ad regulam de mensibus. §. quinto proœmio à numero 145.* 96 97

Sed decis. *d. c. statutum*, quod est Gregorius X. † est hodie correcta, & reuocata per *Extrau. piæ 1. de præb.* inter omnes, quæ est Bonifacij VIII. & sic posterior, *glo. ibidem*, & Rota *dec. 12. ante n. 1. de præb. in nouis*, alias 207. Papus *allegation. 96. sub n. 1. Domin. cons. 78.* Francus *in d. c. statutum, sub nu. 6. versic.* & *vide etiam per Lapum* Staphil. *de literis gratiæ in præfatione, num.* 10. Simoneta *d. q. 30. nu. 3.* & Sarnen. *de triennali, quæstion. 31. versiculo ex quo infertur, & Gonçalez d. dict. §. 5.* 98

à n.148.dicens,se non dubitare dict. reuocatione.

Verum posset dubitari,† an d.c.statutum sit correctum per d.Extrauag.pia,propter datam lib.6 quæ est posterior d. Extrauag.vt dicit Æneas de Falcon.dict. qu.4.effectu 6.n. 10.& dubitat etiam Sarn. de expectatiuis,n.21.& etiam Zerola in praxi Episcopali p.1. verb.Beneficium §.5 d.4.qui ait,quod stante hac dubitatione Doctorum Ordinarius prouidebit, prout Deus benedictus sibi inspirauerit. Et 2.pa.verb. reseruatio,§.7. hanc opinionem amplectitur, tanquam fauorabiliorem,&magis connaturalem Episcoporũ potestati,& videtur tenere Mand ad Lapum d.allegat.96.litera E.

100 Sed quicquid sit de hoc tamen per d.Extrauag.ad regimen,quæ,vt dixi,innouatur per omnes Summos Pontifices,derogatur decisioni capitis statutum, vt apparet ibi, *Non obstantibus quibuscumque constitutionib. à prædecessoribus nostris Romanis Pontificibus editis quatenus obsistere possent super enarratis articulis,vel alicui,siue aliquibus eorundem.* Lapus vbi proxime.

101 Similiter etiam Parochiales † in curia vacantes Apostolica sede vacante, & quæ vacarunt viuente Papa,de quibus ante eius obitum non fuit ordinatum possunt per Ordinarium prouideri, etiam ante mensem,ex c.si Apostolica de præb.in 6.Rebuf.in praxi in nouæ prouisionis, verb.dummodo tempore datæ præsentiam n.14.Paulus Granutius ad Simonetam, quæstion.47.n.12 & nouissime posthæc Gonçalez d.q.5. à n.125.

102 Quod c.si Apostolica,est posterius d.† Extrauag. piæ,& sic quantum ad hoc illam correxit, vt dicit d. gloss.1.in d.Extrauag.& Francus in d.cap.si Apostolica numero 2.

103 Et d.c.si Apostolica, videtur etiam solum† procedere in Parochialibus in curia vacantibus, & non in reseruatis alia ratione iuxta supradicta,Francus in d.ca.statutum,nu.6.Gaspar.de Perusio,de reseruatione q.5.

104 Quamuis Zerola d.1.p.verb.Benef.§.3.† dicto 10. & 2 p.verb.reseruatio,§.5 à fortiori,& à simili contra teneat dicens,quod posset etiam conferre Parochiales vacantes extra curiam,sed in mensa Summi Pontificis,ex maiori ad minus, & ex identitate rationis de qua ibi, & fuerat dictum in causa Abulen.Parochialis de la Calçada 19.Nouem.1593.infra adducta, c.5.num.91.& videtur tenere Rebuf.in reg.1.Cancell. verb.etiamsi dicti officiales. ibi *Tamen hic officia, seu Beneficia illorum vult esse reseruata,quia semel affectũ semper durat,nisi liberetur*, ca.si Apostolica de præb. in 6.nouissime posthæc tenet Gonçalez d.§.5. proœ. à n.137.

105 Nec etiam procedit in deuolutis,licet contra teneat à fortiori Zerola d.verb.reseruatio † §.4.contra quem tenere videtur Gonçalez d.§.5.numero 144. & seq.

106 Et quamuis per Extrauag.Clementis V.† & si in temporalium.3.de præb.in communibus, quæ est posterior,sit derogatum d.c.si Apostolica, vt inquit Francus ibi d.n.2.in fi.tamen illa Extrauagans erat temporalis, & cum suo coadiutore expirauit,vt apparet ibi,*Quæ apud sedem Apostolicam vacare noscũtur ad præsens,& quæ toto nostri Pontificatus tempore vacare contigerit*,& ibi,*hac vice*.

107 Difficultas est,† quoad Parochiales quæ viuo Papa apud sedem vacarunt, de quibus ante ipsius obitum non fuit ordinatum,nam,cum viuo Papa vacauerint,sunt affectæ per reseruationem d. Extrauagantis ad regimen,& Beneficium semel affectum, semper manet affectum, vt in Extra.vlti.eod.tit.in communibus,de quo infra à n.793.

Nihilominus verius videtur,† etiam quoad Parochiales viuente Papa vacantes, non esse derogatum d.c.si Apostolica per d. Extrauag. ad regimen. & ratio est, nam in ea Papa solum suæ dispositioni reseruat,& non sedis Apostolicæ,& sic non potest dici ei in aliquo obsistere d.c.si Apostolica, quod mortuo Papa & sic sublato de medio permittit prouisionem Ordinariis 108

Nec affectio inducta in Parochiali viuente† Papa videtur obstare,nam non obstante affectione inducta,ex reseruatione d.ca.2.de præben.in 6. vult Papa in d.c.si Apostolica quod Ordinarij possint prouidere Parochiales apud sedem in vita Papæ vacantes, de quibus prouisum non est;& reseruatio d. Extrauag.ad regimen.in quantum reseruat Beneficia vacãtia in curia,per quam inducta est prædicta affectio, nihil aliud est,quam confirmatio reseruationis d.c. & eadem cum illa. 109

Sed videtur adhuc obstare † d.Extrauagans vltima incip.ad Romanos,de præb in communib. quæ est posterior d.c.si Apostolica ,vbi dicitur, quod omnia Beneficia,etiam curata,semel affecta semper manet affecta,&quod non possint per alium,quam per Romanum Pontificem prouideri. 110

Sed respondetur,† quod ista Extrauagans generaliter,& indistincte loquens debet restringi,& determinari per d.c.si Apostolica,nam lex posterior generaliter loquens restringitur,& limitatur per legẽ priorem,l.non est nouum.ff.de legibus glos. Ias.& alij l.sciendum ff.qui satis dare cogantur. Ant.Gab.concl. 1.de legibus nu.2 .& Thom. Sanchez de matrimonio l. 2 disputatio.34.n.6.& Euerar. in loco à ratione legis scripta à n.12.Gonçal.supra,à n.129. 111

Et de potentia,& efficacia † ac priuilegiis d. reseruationis per vacationem in curia,vide Æneam de Falcon 4.q.Simonetam q.4.n.15.& q.73.& Granutium ad eum,q.16.Sarnen de triennali,q.31.Probum ad Monach.in c.præsenti de offic.Legati in 6.à num.5. Mandos.in præfatione reg.5.Cancel.& ad Lapum allegatione 84.litera D.& Anast.Germo.de indultis Cardinalium.§.si vero,n.10.& quæ dicemus infra. 112

Et,an in d.reseruatione comprehendantur† Episcopatus,seu Ecclesiæ Cathedrales, & Abbatiæ, & aliæ Dignitates electiuæ,glo.in d.c.2.verb. Dignitatum,tenet non comprehendi Episcopatus,& Abbatias,quia sunt speciali nota digna, idem tenent Monachus ibi n.1.& Probus ad eũ nu.41.& 48.idẽ Monachus in c.Inquisitores, de hæret.in 6.Archid.nu.1.& Francus 4.& 5.in d.c.2 Lapus allegatio.84.vbi Mandos.litera B.alios citans,Cosmas in prag.sanct.tit.de elect.c.licet.§.statuit, verb.obstaculo,Corras.2.p.c.1.n. 8.& 9 Fran.Marcus dec.1112 à n.3.p.1.& P.Greg.dicens glo.communiter approbatam,de Benef.c.24.n. 1.Pacian.de probatione l.2 capite 27.n.91.& 92.& ca. 28 numero 4. 113

In Abbatiis tamen contrarium tenet Domin.† in d.c.2.n.10.improbans gloss. & Simoneta qu.11.qui ait,ità obseruari,& posthæc Gonçal glo.9.à nu.35.& hoc sententia mihi videtur verior,& magis conformis verbis,d.c.2.ibi *Ecclesiarum*,& ibi, *vt Ecclesias, Dignitates,&c.*& ibi,*electio*. 114

Et facit dec.Rotæ in causa Ciuitaten.† pensionis.5.Decem.1567.in qua fuit resolutum,quod miles pius,ac S.Petri, & Pauli potest,postquam duxerit vxorem,retinere pensionem,etiam reseruatam super fructib. 115

mensa

mẽsa Episcopalis vigore priuilegiorũ dictarũ militiarũ, quia verba priuilegiorum sunt generalia, ibi, quibusuis Ecclesiis, Monasteriis, & Beneficiis, & appellatione Ecclesiarum,ex propria significatione, & vi verbi comprehenduntur Ecclesiæ Cathedrales, quamuis, & ibi Doct.de præb.in 6. & in materia etiam odiosa verba intelligenda sunt ex proprio significatu, iuxta doctrinam Aretini vbique approbatam in l.cum lege ff.de testamen.Ias.in l.fin.ff.de constitutionibus Princip.num. 35.facit capite porro,de priuil.vbi glossa notat non esse recedendum in priuilegiis à forma verborum,cap.accepimus eod.& hoc etiam est de mente Papæ in d.priuil.&c.

116 Ex qua decisione idem etiam videbatur † in Episcopatibus, seu Ecclesiis Cathedralibus; sed de hoc parum est iam curandum, ex quo in reseruationibus

117 Extrauagantis † ad regimen,quæ,vt diximus,per omnes Summos Pontifices innouatur, exprimuntur Episcopatus,& Monasteria,Prioratus,Dignitates,cæteraqueBeneficia quæcumque, & qualiacumque, etiamsi ad illa personæ per electionem assumantur, &c. Et ex quo per regulam 2.Cancellariæ fit peculiaris reseruatio Episcopatuum,& Monasteriorum &c.& in reg.3.Prioratuum, ac aliarum Dignitatum Conuentualium, &c. Quæ reg reseruatoria Mona-

118 steriorum comprehendit †Monasteria electiua propter verba generalia,& quia fit mentio de Dignitatibus electiuis, & quia Prioratus regulariter sunt electiui, ita fuit resolutum in causa Meten.Monasterij 8.Iun.1562 vt in recollectis manuscrip. Oradi i, quamuis contrarium dicat Caputaquen.decis.41.nu. 1.p.3.

119 De aliis autem Dignitatibus inferioribus,† quantumuis electiuis, & aliis Beneficiis electiuis,certum existimo comprehendi in dict. reseruatione cap.secundo, cum faciat mentionem de electione ibi, ipsorum electio, & est de mente Doctorum ibi,& citatorum supra,& tenuit expresse Cosm.vbi supra.

120 Et quamuis aliud videatur velle,† Corras.d.numero 8.ibi, & aliæ Dignitates electiuæ tamen intelligitur de aliis Dignitatibus electiuis, scilicet prioratibus, qui sunt per se nec habent Abbatem superiorem,& sunt in effectu idem,quod Abbatiæ,& de Dignitatibus electiuis,in quibus requiritur forma cap. quia propter. de electione,quarum vacatione dicuntur Ecclesiæ viduatæ, de quibus supra 1.p.cap.6.numero 19. vt apparet ex sequentibus, & ex Cosma vbi supra quem ipse Corrasius allegat, & Prob. dict.numero 41.

121 Et idem erit in regulis reseruatoriis facientibus mentionem de electione, vt reg.nona mensium, ibi electionem, maxime cum ibi reseruentur Beneficia qualitercumque qualificata, Gonçalez gloss.decimanona.

122 Quinimo etiam non facta mentione † de electione comprehendi existimo sub reseruationibus, si nullus modus prouidendi esset expressus,vt tenet Æneas de Falcon. quæst.3.numer.21.ad doctrinam glossæ,verb.quamuis in Clem.1.de præb.de qua supra d.c. 6.1.p.nu.27. vbi plures eam sequentes citaui,& dixi communem, & videtur tenere Gonçalez ibi numero octauo.

123 Et quicquid esset in mandato de prouidendo, quod est ambitiosum, † & ideo restringendum, tamen in reseruationibus Motu proprio factis, & maxime per viam legis, id videtur de plano procedere, pro quo faciunt dicta,dict.capitul.6. à numero 67.

In reseruationibus vero factis sub ista forma † reseruamus Beneficia ad cuiuscumque collationem, prouisionem,præsentationem,seu dispositionẽ spectantia, non comprehenduntur Benefi. electiua secundũ Aeneam sup.ex c.cũ in illis,§.1.de præben.in 6. & d.Clem.1.eod.tit.vers.si.pro quo facit,† quod licet verbum,prouisio,& verbum,dispositio, late sumpta, & sic in materia larga,& fauorabili comprehendant omnem modum prouidendi,& sic electionem,tamen in materia odiosa,& restringibili,vt est reseruatio,& dictum est sup.n.67.non includunt electionem,vt in d.§.1.& d.vers.fin. 124 125

Et dixi d.c.6.à n.36.†Sed cum Aeneas d.tract.præludio 2. teneat reseruationes præsertim Motu proprio factas, & non pro certa persona,esse fauorabiles, non loquitur consequenter, & etiam tenendo, quod reseruatio est odiosa,existimo illa verba comprehendere etiam electionem in reseruatione facta Motu proprio, & per viam legis iuxta dicta d.c.6.n. 33.& sentit Gonçal.ibi n.9. 126

Sed est dubium † an præter illam reseruationẽ per vacationem in curia sint aliæ reseruationes in corpore iuris clausæ? 127

In quo glossat reg.33.de triennali, † & 62.vnam tantum esse concludit reseruationem in corpore iuris clausam,de qua in d.c. 2.& c.præsenti,contra quem Aeneas de Falcon.q.2.principali n.12. ait esse plures: primo illam,† de qua ibi; Secundo illas,de quibus in d.Extrauag.ex debito, & in d. Extrauag.ad regimen, Tertio, in pluribus incompatibilibus retentis vltra tempus præfixum in Extrauag. execrabilis, de præb. Quarto,de Beneficiorum illorum,qui promouentur in Episcopos post consecrationem. Quinto,de Beneficiis deuolutis. Sexto,de Beneficiis, exemptis & immediate subiectis Papæ,de quibus in c.fi.de renũtiat. istos tamen duos vltimos casus non posse dici propriæ reseruationis, quia Papa confert vt Ordinarius,vt inquit Glossator dict.reg.33.& addit Rotæ dec.3.de offic.Legati in nouis.n.5.& sentit Gonçal.glo. 51.à n.40. vbi contra Flaminium Paris. recte ait Beneficia exemptorum nõ esse reseruata,sed posse Ordinarium ea prouidere, cum exemptio sit personalis tantum,& n.110.contra eundem ait Beneficia deuoluta non dici reseruata. 128 129

Sed quicquid dicat Aeneas,† nec reseruationes,de quibus in dict. Extrauag. ex debito, & in d.Extrauag. ad regimen, in qua continetur reseruatio de Beneficiis illorum,qui promouentur in Episcopos,& in d. Extrauag.execrabilis, dici possunt in corpore iuris clausæ; nam reseruatio in corpore iuris clausa dicitur, quæ est à iure communi inducta, & in eius corpore inserta quod non procedit in reseruationibus inductis per Extrauagantes, Sarnen. dict.quæstion.31. de triennali,vers.tamen pace eorum,maxime in reseruationibus. de quibus in dict.Extrauag.ex debito,& in Extrauag. ad regimen. quæ erant temporales, & cum suo conditore expirarunt, vt dictum est sup. 130

Vnde Sarnen.ibi † qui tenet esse plures reseruationes in corpore iuris clausas,ponit alias à versic. prima est, & sequitur Gigas de intruso numero 88. & Probus ad Monach.in dict.cap.præsenti,de offic.Legati in 6. à numero 10. ponit octo reseruationes quæ tamen non sunt veræ & propriæ reseruationes in corpore iuris clausæ, vt patebit singulas consideranti. 131

Quare verior videtur prædicta sententia † Glossator.quod vna tantum sit reseruatio in corpore iuris 132

clausa, de qua in dict. cap. 2. & cap. præsenti de præben. in 6.

133 Et quamuis Corrasius dict. cap. 1. 2. par. numer. 7. & 13. inter † reseruationes in corpore iuris clausas ponat reseruationem ob litigium, ex cap. primo & secundo, vt lite pendente in sexto, quod etiam tenuit 1. part. cap. 6. numero vndecimo, & Probus in dict. capit. præsenti, numer. 15. & in capit. ne ... de electa in 6. num. 4. Mandos. reg. 34. quæst. 87. numer. 9. ibi. Quia tamen Beneficia litigiosa, & sic reseruata, & alij, vt per Sarnen. d. quæst. 31. & Cassador. decis. 4. de reseruatio. num. 6. ut Beneficia litigiosa posse dici reseruata, vel soli Papæ præseruata, & dicuntur etiam reseruata in decis. Burgen. de Pancorbo adducta 6. par. cap. 4. num. 11. & Ocen. Canonicatus, seu optionis adducta num. 14. & in Oritana relata numero 27. ibidem, tamen verius est † beneficia litigiosa non esse reseruata, nec
134 induci reseruationem ob litem, sed ea durante prohibetur Ordinarius conferre, & suspenditur eius prouisio, quia lite finita potest postea libere conferre, vt in dict. cap. 1. & 2. vt lite pendente in 6. & in Clem. eod. tit. ita Sarnen. d. q. 31. vers. tamen in pace eorum, nu. 9. Simoneta quæst. 10. numeri 5. & 6. & ibi Paulus Granutis, & Mandos. ex professo hoc agens reg. 32. quæst. 9. à nu. 5. Nauar. in cap. accepta. de restitut. spoliat. oppositionis 10 solutione, num. 30. Couar. pract. cap. 36. nu. 7. versi. 5 ad idem, & post hæc Gonçal. §. 7. proœm. n. 118. & gloss. 6. num. 146. & gloss. 32. num. 40. & gloss. 51. num. 11.

135 Et fuit resolutum in vna Aurien. Canonicatus † 4. Iunij 1576. coram D. Lancelloto, vt in sequen. decis. *Fuit conclusum quod regula Cancellariæ de exprimendo mense vacationis habet locum, etiam in gratia, si neutri quia est noua gratia, & noua prouisio, & nouus tit. ex illa acquiritur, & propterea in ea fieri debet mentio de modo vacandi, & de reseruatione, vt habetur* in decis. 24. de rescrip. in nouis. *Roman.* cons. 362. n. 4. *Felin.* in c. in nostra in 13. cor. de rescrip. *Sarnen.* in reg. de annali q. 28. n. 2. *Non obstat, quod hoc Beneficium sit litigiosum ante dictam gratiam, & quod propterea dicatur reseruatum, & quando Beneficium est reseruatum alia ratione quam ratione mensis, non est locus* dictæ reg. *quia respondetur, quod lis non inducit reseruationem, sed ea durante prohibetur Ordinarius conferre, & suspenditur eius collatio, qua lite finita potest postea libere conferre, vt declarat Sarnen.* reg. de triennali q. 31. nu. 9. *Simoneta* tract. de reseruatio. cap. 9. circa fin. versic. ex prædictis.

136 Et idem fuit resolutum in vna Legionen. † præstimoniorum de mense Iunij 1594. coram D. Pamphilio, vt in decis. sequenti. *Fuit resolutum non constare de vacatione ex persona Antonij de Vega, nisi aliter probetur ipsum habuisse ius in istis præstimoniis iustificando eius titulum cum omnibus in sua gratia narratis iuxta* decisionem *Egidij* 112. *& tradit Rebuff.* in praxi. titul. de subrogatio. numero 85. & super concord. rubrica de mandat. Apostolic. ver. successores circa fin. vers. insuper subrogatus. *& ista probatio debet esse clara, cum ius Antonij non incidenter, sed principaliter deducatur, vt per Egidium* vbi supra, *præsertim quod non solum non constat ipsum fuisse triennalem pacificum possessorem, Cassador.* decis. secunda de causa possess. *quod nec etiam decessit in possessione, quam per decem annos antea dimiserat, ad notata per Puteum,* decis. 87. libr. 3. cum aliis allegatis. *Neque obstat possessio decennalis Antonij, ex qua solet præsumi bonum ius, vt per Sarnen.* reg. de triennali, q. 26. n. 7. *quia ista præsumptio non potest allegari, nisi ab ipsomet possessore, non autem à tertio, nisi sit successor ipsius iuxta terminos allegationis Lapi, vt declarat Sarnen.* dict. reg. de triennali, quæstion. 13. *quod in hoc casu non potest habere locum, vbi stante lite inter ipsum Antonium, & quondam Franciscum de Sancto Petro non datur vltimum triennium pacificæ possessionis, quod est extremum necessarium pro allegatione Lapi, Puteus* decis. 330. libr. 1. & 511 libro secundo, cum aliis similibus. *Nec etiam obstat, quod Gutierrius magni fecerit ius Antonij acceptando resignationem, & ideo, nec ipse, nec eius successores possunt illud impugnare, quia non constat, quod Ferdinandus de Messa veniat ex persona Gutierrij, qui, licet resignauerit ad fauorem Gabrielis, qui postea dicitur resignasse Ferdinando, non tamen de hoc doctum fuit, & potest Ferdinandus habere alium titul cum notorium sit in Beneficialibus adinuiti multiplicationem titulorum, vt per Cassador.* decis. 21. numero 5. super reg. & decis. 3. de causa possess. in fin. *Non obstant, quæ dicuntur de non publicatione resignationis Antonij factæ ad fauorem Gutierrij, quia Ferdinandus non tenetur docere de aliqua publicatione, cum non fundet se super ista resignatione, sed tantum dicat Beneficium non potuisse vacare per obitum Antonij, qui illud de eo tempore non possidebat, & in eo nullum ius vnquam habuit, & in omnē euentum Domini dixerunt etiam data vacatione ex persona Antonij illam non suffragari. Palacios, cui obstat* reg. de mense, *ex quo Antonius decesserit de mense reseruato, cuius erat facienda mentio in gratia, si neutri, quæ est noua gratia, & noua prouisio, non obstante lite, quæ non inducit reseruationem, sed suspendit tantum collationem Ordinarij vsque ad finem litis, vt alias fuit resolutum in vna Aurien. Canonicatus, sub die 4. Iunij 1576. coram Illustrissimo Cardin. Lancelloto, etiam quod ista vacatio capiatur per clausulas generales, siue alio quouis modo, Puteus* decis. 169. libro secundo, & decis. 1. & 4. super reg. de mense, *Paleot.* decis. penult. *& cessat omnis difficultas ad effectum, de quo agitur, vt non intret gratia, si ventri concessa Palatio, de anno* 1587. *de quo tempore iam ista vacatio erat comprehēsa, sub clausulis generalibus appositis in gratia resignationis antea facta ad fauorem Gabrielis, quam Domini dixerunt esse iustificatam.*

Quamuis in Lucana Canonicatus, 7. Februarij 137 1561. coram Dom. Rubeis infra relata *nu.* 657. Rota senserit, quod lis de tempore vacationis induceret reseruationem Beneficij, & sic non obstaret *reg. de mense* exprimen. &c. & vide infra dicta *cap. vlt. à numer.* 217.

§. 2.

De reseruatione, seu affectione per appositionem manus Papæ.

SVMMARIA.

INducitur reseruatio, seu affectio Beneficij per solam appositionem manus Papæ, quamuis inutiliter factam, numer. 138 *&* 139. *vbi adducitur pro hoc Extrauag. vlt. de præb. & num.* 143. *contra aliquos. nu.* 141. *&* 142.

Per commendam factam à Papa Beneficium dicitur affectum, & n. 140.

Quando Papa ad certū tempus, vel ex certa causa reseruauit, si illa reseruatio semel affecit, Beneficiū semper manet affectum etiam post illud tempus, & cessante causa contra Æneam, n. 144.

Per collationem Papæ inualidam non euanescit reseruatio Beneficij, nec potest Ordinarius illud conferre contra aliquos, n. 145. *&* 146.

Stante supplicatione signata per Papam de aliquo Beneficio nondum leuatis Bullis non potest Ordinarius illud conferre, etiam si gratia esset nulla, numero 147.

Per mandatum de prouidendo Beneficio vacaturo, aut incerto, non inducitur affectio de iure n. 148. *quamuis de stilo curiæ aliud esset, n.* 149.

Prædicta doctrina de affectione per appositionem manus Papæ limitatur 1. *vt procedat, quando manum apponit Beneficio ad effectum prouisionis vacante, secus vbi nō vacat ad istum effectum, vt quia est collatum alicui, qui nondum acceptauit, vel ad illud est quis præsentatus, &c. n.* 150.

Id procedit etiam si in gratia Papæ illud reseruasset vt vacans, licet secus, si reseruatio fieret Motu proprio non expresso eo, cui velit conferri, numero 151.

Secundo limitatur, vt non procedat, vbi Papa manum apponit ad Beneficium vacaturum tali modo, verbi gratia, per priuationem, nam si non vacauit per priuationem, non est affectum vllo modo, numero 152.

Gratia conditionalis ante euentum conditionis non afficit Beneficium, &c. n. 153.

Tertio limitatur, vt non procedat quando Papa manum apponit super Beneficio resignato, nam, si resignato non tenet ex aliqua causa, Beneficium non est affectum super alia vacatione n. 154. *cum seq. vbi adducuntur resolutiones Rotæ.*

Responsio, quam tradit Rota doctrinæ Sarnen. docentis, quod si resignans in Curia moriatur, infra 20. *dies, licet prouisio per resignationem non teneat, ex reg. de infirmis, Beneficium tamen est reseruatum, & affectum Papæ, n.* 158. *& seq.*

Etiam in casu Sarnen. falsum est, quod tale Beneficium esset reseruatum, & affectum Papæ, nam ex illa reg. non dicitur vacare, n. 160. *& seq.*

Non obstat, quod ista sit ficta, non vera vacatio, quia tantum operatur, sicut vera, nec hic concurrit veritas & fictio circa idem, sed vna fictio, &c. à numero 162. *ad* 165.

Ex quo Papa annullat collationē, si infirmus decedat infra 20. *dies, & sic non admittit illam resignationē, ius Beneficij dicitur esse penes resignantem, & sic vacat per obitum vere, n.* 166.

Vacatio per obitum inducta per illam regulam est etiam vera, & non ficta, quia in his, quæ sunt iuris positiui, lex non ficte, sed vere agit, &c. n. 167.

Reg. de impetrantibus Beneficia per obitum familiarium, habet locum in vacatione per obitum inducta per reg. de infirmis contra Sarnen. num. 168. *nec opus est exprimere modum vacationis inducta per illam reg. sed sufficit impetrare per obitum contra eundem Sarnen. nu.* 169.

Quando quis resignat in curia in fauorem, seu conditionaliter, scienter, nulliter, Beneficium vacat per d. resignationem, & sic manet reseruatum, & affectum Papæ, n. 170.

Reprobatur quod dicit Guillelm. de Monteferrato, quod si Papa pro bono pacis, & concordiæ super Beneficio manum apposuit vni illud relinquendo, & alteri super eo pensionem constituendo, si ille decedat, Beneficium censetur reseruatum, seu affectum, numer. 171. *cum seq.*

Per Breue de capienda possessione, nomine cameræ etiā si possessio sit capta eius nomine, & prouisus decedat antequam illi possessio sit cessa, Beneficium non manet affectum, n. 173.

Per dationem coadiutoris factam à Papa, etiam inualidam non inducitur affectio, n. 174.

Per vnionem nullam non inducitur affectio Beneficij, n. 175. *licet secus in vnione ad vitam de Beneficio vacante, n.* 176.

Quarto limitatur d. doctrina, vt non procedat, quando Papa prouidet de Beneficio, vti reseruato, quod tamen reseruatum non est, nam tunc Beneficium non manet affectum, n. 177.

Etiam stante clausula, siue alio quouis modo. contra Simonetam. n. 179. 180. *&* 181.

In prouisionib. additur clausula, dūmodo collatio ad nos hac vice pertineat, per quam restringūtur clausulæ generales in euentum, quod Beneficia non essent reseruata. numer. 178. *sed ista clausula non ponitur ratione reseruationis expressæ, sed ratione clausulæ generalis, siue permisso, &c. nu.* 182. *& seq. vbi ponitur resolutio Rotæ.*

Non obstante dict. clausula, dummodo collatio ad nos hac vice pertineat. recte intraret clausula generalis, siue alio quouis modo, quando vacatio narrata verificatur de facto, etiam si ex modo contento sub clausula generali Beneficium esset reseruatum, numero 184. *& illa clausula seruiret, quando Beneficium esset iuris patronatus laicorum, & stante indulto, &c. numero* 185.

Quinto limitatur per aliquos, nisi nullitas prouisionis, seu inualiditas appositionis manus Papalis ex defectu potestatis insurgeret, vt ex Concilio Basilien. numero 186. *quæ limitatio reprobatur, cum defectus iste potestatis non possit in Papa contingere, numero* 187.

Concilium Basilien. quo reseruationes abolentur, & pragmatica sanctio supradicta est, fuit Conciliabulum post dissolutionem, n. 188. *& reprehenduntur Patres d. Concilij, n.* 189.

SEcundo notandum est induci reseruationem, † 138 seu affectionem Beneficij per solam appositionem manus Papæ, quamuis inutiliter factam, ita quod si Papa prouidet alicui, vel prouideri mandat de aliquo Beneficio, si prouisio fuerit nulla, vtpote facta inhabili, seu incapaci, vel propter surreptionem, aut alium defectum, Beneficium remanet Papæ affectum, & illo Ordinarius non potest se intromittere, etiam si alias non fuisset reseruatum ad *cap. vt nostrum de appellat.* ita Innoc. *in cap. inter dilectos de excessibus Prælatorum* Decius *in d. cap. vt nostrum, num.* 3. *& in c.* 1. *de confirmatione vtili, numer.* 10. *& cons.* 137. Hiero. Paulus *in pract. Cancel. §. notabilia supernacantibus reseruatis, vers. affectum dicitur.* Rebuff. *in praxi, tit. de reseruatio. num.* 30. *&* 34. *& reg.* 9. *Cancella. & in concor. ti. de reseruat. circa prin. versi. itē vbicumque, & in c. postulasti de clerico excommunicato ministrante in gl. nu.* 66. cum Ænea de Falcon 3. *præludio, &* 2. *q.* 16. *effectu,* Simoneta *de reseruatio. q.* 58 & ibi Granutius Corras. 2. *par. cap.* 1. *num.* 14. Gambarus *de offic. Legati, lib.* 5. *num.* 85. Mandos. *in proœmio regul. q.* 5. *n.* 9 *& regul.* 4. *quæst.* 4. *nu.* 4. *& reg.* 9. *quæst.* 6. *n.* 6. *& cons.* 19. *n.* 12. & late eius filius Hor. Mandos. plures referens ad Romanum *consil.* 335 *littera C.* bene Couar. *in cap. alma mater* 1. *par. §.* 7. *sub nu.* 8. P. Gregor. *de Benef. cap.* 24. *num.* 17. *&* 26. Flamin. Parif. *de*

resignati. Benef. lib. 7. quæst. 11. n. 11. & lib. 12. quæst. 10. n. 9. vbi dicit communem Vgolin. *de censuris tab. 2. capi. 13. §. 1. ad fin.* Zerola *in praxi Episcopali. 3. par. ve. Benef. §. 2. fallacia 9* Zechus *de Benef. & pensio Eccl. capit. 5. sub num. 6.* Enriquez *in summa lib. 13. ca. 14. §. 2.* Ludo. Lopez *instrucl. conscientia. 2. tom. 2. par. cap. 17.* Suarez. *5. tom. de censuris disput. 13. sect. 1. num. 34.* & alij, & Cassador. *decis. 2. de vno. num. 10.* Puteus *decis. 180. numero tertio lib. 3.* & fuit resolutum in vna Barchinonen. Canonicatus nono Martij. 1598. coram D. Millino infra adducta, *6. par. cap. 4. nu. 23.* vbi fuit dictum *per unionem nullam remanere affectionem, propter appositionem manus Papæ, siue nullitas prouenia ex defectu causæ, siue ex inhabilitate prouisi, aut ex alio capite &c.* Et posthæc Gonçalez ad *regul. de mensib. §. 3. proœm. nu. 146. & gloss. 52.* vbi plura adducit, pro qua

139 † doctrina vltra tex. *in d. cap. vt nostrum* facit Extrauag. *ad Roman.* quæ est Paul. II. *& vlt. de præbend.* in communibus, in sua ratione generali, ibi *ac prouide considerantes effectum per reseruationem manusque appositionem, &c.* & ibi, *Romani quoque Pontificis manus appositionem prædictam tante efficacie, &c.* & facit *decis. quarta de iesib. in nouis. & trigesimatertia. eodem. in antiquis.*

140 Et hinc per commendam factam à papa, † seu administratorem ab eo positum in Beneficio vacante, ex quo semel manum apposuit, Beneficium dicitur affectum ita, quod nec expectans posset illud acceptare, nec Ordinarius de eo disponere, Simoneta *qua. 59.* & ibi Granutius, & dixi supra *p. praeeden. c. 4. à n. 68* Gonçal. *d. glos. 52. n. 11.*

Quamuis Butrius, & Abbas post alios † *nu. 10. in d. c. inter dilectos.* & Fel. *in cap. si. de præsump. n. 40.* teneant, quod si papa non est vsus verbo reseruationis, & mandauit Beneficium conferri certæ personæ si collatio non valuit, reuertitur ad Ordinarium, & sequuntur Aufrer. ad Capellam Tholos. *decis. 437. n. 6.* & Selua *de Benef. 3. p. q. 33. n. 1.*

Et quamuis Æneas de † Falcon. *d. 16. effectu in fin.*

142 dicat, quod si Papa cõferat Beneficium alias non reseruatum, & collatio non valet isto casu non possit exemplificari d. Extrauagans Pauli II. *versi. vt, & si litteræ Apostolicæ* istis verbis, *super prouisionibus Beneficiorum,* quia papa ibi semper præsupponit reseruationem præcise, vt patet ibi, *Beneficia taliter reseruatis.* & sic videtur Æneas tenere collationem ad Ordinarium reuerti.

143 Sed, vt dictum est d. Extrauagans facit pro † supradicta doctrina in d. sua ratione generali ad reg. *leg. reg. §. finali digesto, de iuris & facti ignorantia.*

144 Vnde videtur falsum † quod ait idem Æneas *quarta quæstione principali, quæstion. prima ad finem* quod quando Papa ad certum tempus, vel ex certa causa reseruauit, forte non habet locum dicta Extrauagans, nam quicquid ipse velit si illa reseruatio semel affecit, Beneficium semper manet affectum etiam post illud tempus, & cessante causa.

145 Secundo videtur esse falsum † quod dicit Rota *decisione 512. numero quinto par. 3. diuersorum,* quod collatione facta à Papa inualida possit Ordinarius Beneficium conferre, licet antea esset reseruatum, ex Sarnensi *in regul. de triennali, quæstio. 30. numero secundo.*

Cum quo etiam male ait Caputaquen. † *decis. 33.*

146 *in fin. li. 1. in manuscriptis* reseruationem euanescere per collationem papæ etiam inualidam, & p. Greg. *d. c. 24. num. 18.* cuius contrarium recte tenet Probus ad Monachum. *in cap. 2. de rescrip. in 6. num. 37.* & Rebuf. *d. reg. 9. ad fin.* male etiam ait, quod si papa contulit alicui Beneficium vacans in curia, si semel acceptauerit, non dicitur in curia vacare, si acceptans extra eam sit, etiamsi sit inhabilis, & Selua, quem citat *3. p. q. 7* 2. non dicit id de inhabili.

Tertio videtur falsum quod dixit Zerola † *in præxi Episcopali 1. par. verb. supplicatio,* quod stante supplicatione signata per Papã de aliquo Beneficio nondum leuatis Bullis potest Ordinarius conferre illud Beneficium supposito, quod alias posset, quod non potest stare ex dictis, etiam si gratia esset nulla, quãto magis existente valida, vt ipse supponit, & dictum est sup. *praeeden. p. c. 2. n. 13.* 147

Et prædicta doctrina videtur intelligenda † quando, papa prouidet, aut prouideri mandat decerto Beneficio vacante, secus in mandato de prouidendo de Beneficio vacaturo, sũt incerto; nam tunc per solum mandatum non videtur induci affectio de iure ex te. *in cap. dilectus 2. & c. inter cætera de præben. & in capit. 1. & c. si capit. & capit. si soli de concess. præbend. in 6. & Clem. 1. eod.* Rota *decisi. 6. de concess. præbend. in antiquior. & decis. 25 à num. 3. eodem in antiquis.* vbi Collector etiam vult quod per solum mãdatum de prouidendo etiam de Beneficio certo vacante, non inducatur affectio de iure, Simoneta *q. 60. n. 4.* Corras. *4. pa. ca. 5. n. 40.* p. Greg. *d. c. 24. n. 16.*

Quamuis de stilo Curiæ aliud esset, † nam Cancellaria tenet, quod per solam manus appositionem 148

papæ, siue prouideat de vacante, siue de vacaturo, aut mandet prouideri, seu alias disponi etiam de incerto Beneficium sit affectũ, & clausæ sint manus cuiusuis Collatoris inferioris, vt dicit *decis.* Rota *10. de præb. in nouis. in additione ad fin.* & refert Simoneta *d. qu. 60. num. 2.* & Collector. *d. decision. 6. nu. 6. & d. decis. vigesimaquinta nu. quarto* ait audiuisse, quod Cancellaria, vt prædicta iura tollerentur, & vt gratia papæ possit indubitanter sortiri effectum, per solam manus appositionem eo ipso, quod signat supplicationem, seu prouideri, seu prouideri mandat, vel alias disponit de vacante, vel vacaturo certo, vel incerto, adeo vult Beneficium esse affectum, & ligatas manus inferioris quod semper daret reseruationem cum decreto à die datæ supplicationis signatæ per papam & quod tunc per illas clausulas reseruationis & decreti negotium esset clarum; verum tamen, cum gratia fit de incerto vacaturo, vt puta, quod duxerit acceptandum dat decretum incertum, & super incerto, quod demum ligat, cum deductum fuerit ad certitudinem per acceptationem iuxta *cap. dudum. §. considerantes de præben. in 6.* nisi apponeret certum tempus, puta mensem, quia tunc infra tempus, etiam ante acceptationem ligaret manus aliorum, vt mensis appositio aliquid operetur, vt *in d. Clem. 1.* refert etiam Simoneta *d. qu. 60. num. 1.* & ita procedet quod ait Gonçal. *d. gloss 52. n. 13.*

Sed limatur prædicta doctrina sequen. † modis. 149

Primo, vt procedat, quando papa manum apponit in Beneficio ad effectum prouisionis vacante, secus vbi papa manum apponit in Beneficio, quod licet vere vacet, non tamen vacat ad effectum prouisionis, vt quia est collatum alicui, qui nondum acceptauit, vel ad illud est † quis præsentatus, &c. Nam si interim conferatur à papa alij, talis collatio, tanquam

tãquam surreptitia est nulla, maxime stante clausula, dummodo non sit alteri ius quæsitum, & si postea ille recusset acceptare Beneficium, vel renuntiet iuri ad rem, aut interim decedat, poterit Ordinarius iterum illud conferre, non obstante dicta collatione Papæ nulla, qui manum apposuit in eo, tanquam libere vacante, & in quo non erat alteri ius quæsitum, ita Lapus, Anchoran. Domin. *num. 18.* & Francus *14. in capitulo si tibi absenti de præbend. in 6.* & Selua *d. q. 33. p. 3. num. 1* & post hæc Gonçalez *glos. 52. à numero 56.*

151 Quod procedit etiamsi in gratia, in qua † mandatur alij prouideri de Beneficio, Papa illud reseruasset, vt vacans, licet secus, si reseruatio *Motu proprio* fieret non expresso eo, cui velit conferri secundum eos.

152 Secundo limitatur, † vt non procedat vbi Papa manum apponit ad Beneficium vacaturum tali modo, verbi gratia per priuationem, mandando alicui de illo prouideri in euentum priuationis, nam si tale Beneficium non vacauit per priuationem, vt quia priuandus antea decessit, non est affectum vllo modo, quia dispositio Papæ erat restricta ad Beneficiũ vacaturum per priuationem, & quia appositio manus Papæ erat conditionalis, scilicet in euentum priuationis, & sic non stante conditione non operatur, ita Rota *decis. vlt. in lite pendente in nouis.* Æneas *3. qua. num. 11. & 4. q. 16. effectu n. 2.* Simoneta *d. q. 60. p. 2. §. & 6.*

153 Conducit *decis.* Anton. August. 1511. *lib. 3. diuersorum,* quæ habet gratiam conditionalem ante euentum conditionis non afficere Beneficium, vt inter ea ab Ordinario conferri non possit, & c. facit etiam doctrina Probi ad Monach. *in rubric. de rerum permut. in 6. in fin.*

Tertio limitatur, vt non procedat, quando Papa

154 manum apponit super beneficio resignatio non tenet ex aliqua causa, vt quia non fuit verus valor expressus per resignatarium, Beneficium huiusmodi non est taliter affectum Sedi Apostolicæ, quod Ordinarius non possit de illo prouidere per obitum resignantis, nam Papa non censetur manum apposuisse super hoc Beneficio, nisi ad affectum vt resi-

155 gnatio sequatur, & ita † tenuit Rota apud Achillem, de Grassis *decis. 119. seu 14. de restitutione spoliatorum,* vbi dicitur, quod decretum in resignatione facta, vel manus appositio Papæ in eadem, licet operentur quod nullus inferior possit ex eadem vacatione conferre, tamen non inficit prouisionem per obitum.

156 Et fuit resolutum in vna Triden. † Beneficij decimotertio Iunij 1578. coram Illustrissimo Blancheto, quæ habetur *1. par. diuersorum, decis.* 419. quam refert & sequitur Flam. Paris. *de resignatione Benefi. libr. 18. quæstion. 2. n. 44. & 45.* & post hæc Gonçalez *d. glos. 52. n. 49. & seq.* vbi citat Lancellotum *de atten. 2. p. c. 10. nu. 9.*

Et idem fuit tentum in vna Cusentina † parochi-

157 alis, 22. Aprilis 1594. coram Illustrissimo Pãphilio, in qua fuit dictum, *Affectionem non induci super alia vacatione ex resignatione facta in manibus Papæ, quia, vt fuit dictum in illa Trident. Papa apponit manum super illa vacat. ex resigna. tantum, vnde. si illa non sortitur effect. & sic nil remanet penes resignantem, non adest affectio, &c.* Et conducit decis. Rotæ in causa Vallisoletana Decanatus, de qua infra *num. 258.* & meminit Gonçalez *sup. num. 42.*

158 Nec obstat doctrina † Sarnen. *in reg. de infirmis, q. trigesimatertia,* vbi cum Romano *consil.* 342. docet, quod si resignans in curia moriatur infra 20. dies, licet prouisio per resignationem non teneat ex illa regul. Beneficium tamen est reseruatum, & affectum papæ, & sequitur Rebuf. *in d. reg. de infirmis, verb. ipsumque Beneficium, vers. 1. ex ista, & in praxi super eadem reg. glo. 14. num. 4.* Bocrius *decis. 2. num. 55 ad fin.* Flamin. Paris. *de resignatione lib. 11. quæstion. 10. à n. 4.* Rota *in d. decis.* Tuden. 419. respondet, quod non applicatur † huic casui, in quo resignatio non fuit facta simpliciter, sed in fauorem. Secundo, quod casus Sarnen. est, quando is, qui resignauit, in curia decessit infra 20. dies, hic autem versamur extra hunc casum.

Sed ego vlterius dico etiam in casu Sarnen. † falsum esse, quod tale Beneficium esset reseruatum, & affectum papæ, nam ex regula de infirmis non dicitur vacare per resignationem, vt dicunt Roma. & Sarnen. sed per obitũ censetur vacare, vt per Rebuf. *in praxi super dict. reg. glos. 12. & 14. & consil. 72. & 86.*

Et ita contra dict. doctrinam Romani, & Sarnen. recte tenet Rosiniacus *de Benef. cap. 28.* † Et, vt in 161

quit Horatius Mandos. ad Roma. ibi, *litera B.* aduertendum est huiusmodi regulam non semper in vnam atque eandem formam emanasse, & quod antiquitus, & tempore Romani non aderant illa verba, quæ nunc in eius fine reperiuntur, videlicet, *ipsumque Beneficium nihilominus per obitũ censeatur vacare.* Alias enim non dubitasset Romanus, vtrum dicantur vacare per resignationem, an per obitum Beneficia per eos resignata, qui infra 20. dies obierunt, illa enim verba clare determinant huiusmodi Beneficia per obitum dici vacare: Nec obstat, quod id de ficta, non de vera † vacatione intelligendum sit, vt inquit, ibi 162

Mandos. vt etiam per Sarnen. *in eadem reg. q. 30.* qui ait, quod iste modus vacandi inductus per istam regul. cum non sit verus, non comprehenditur sub aliis regulis, & dispositionibus, & concessionibus loquentibus simpliciter de vacatione per mortem, & sic, quod, regula de impetrantibus per obitum familiarium Cardinalium non habebit locum in vacatione per obitum isto modo inducta; quam † posteriorem 163

decisionem, quoad regul. *de impetrantibus per obitum familiarium Cardinalium,* licet non approbet, nec reprobet Nauarrus *in cap. accepta. de restitutione spoliato. oppos. 8. solutione n. 46* consentit tamen vacationem illam non esse veram, sed fictam. Quia respondetur,

† quod illa ficta vacatio tantum operatur, sicut vera, 164

quia tantum operatur fictio in casu ficto, quantum veritas in casu vero. Bart. & alij *in l. si is qui pro tempore, ff. de vsucapio.* Rebuffus *d. glos. 14. nu. quinto, & vndecimo* Mandosius *d. reg. de impetrantibus 32. quæst. 6. nu. 2.* & Flam. Paris. *d. lib. 12. quæst. 9 nu. 8.* & in his, quæ sunt iuris, paria sunt aliquid esse, vel haberi pro tali, Puteus *decis. 297. in fin. li. 3.* & Flam. Paris. *d. quæstion. nu. 12.*

Nec satisfacit responsio Sarnen. *d. quæst. 30.* quod † 165

id procedit, vbi non conc urrit veritas, & fictio ir-ca idem; tunc enim fictio veritati cedit, Mandos. *d. q. 6. num. 1. & 4.* nam in proposito dici non potest concurrere veritatem, & fictionem, sed vnam fictionem, quod Beneficium vacat per obitum, & non per resignationem.

Secundo, principaliter † respondetur, quod ex quo 166

papa annullat collationem, si infirmus decedat infra viginti dies, & sic non admittat illam resignationem, ius Beneficij dicitur esse penes resignan-

tem per ea,quæ dicit Bisignetus *de f.1.de renuntiat.* & cum ius sit penes resignantem, vacat per obitum vere,ita *d.decis.*Putei.in vna Bononien regressus de anno 155..in qua fuit resolutum regressui per decessum esse locum in casu dict. regulæ *de infirmis resignantibus*,& refert,& sequitur Flam.Paris.*d.q.9.n.7.* 10.11.& 13.

167 Et quod vacatio per obitum inducta per † dictam regulam *de infirmis resignan.*est vera vacatio,& non ficta,tenet etiam Mandos.*d.quæst.6.à num.5.* quia in his,quæ sunt iuris positiui, lex non ficte,sed vere, & mero iure agit,& disponit, & tituli Beneficiorum, illorum que modi vacandi sunt de iure nouo,& positiuo,ergo lex super illis vere,& ficte agit,& operatur,&c.

168 Et contra Sarnen. † supra tenuit etiam Rota in terminis d.regulæ *de impetrantibus per obitum familiarium Cardinalium*,in vna Salamantina S.Thom.coram Capisuco, de anno 1553. quia pacificantur casus fictus, & verus, & quia vere vacat per obitum, quia ius non abdicatur à resignante per istam resignationem,vt per Verallum *decisio.* 328.*lib.*1. *in manuscrip.* & refert, & sequitur Mandosus *dicta quæstione sexta.*

169 Vnde etiam apparet falsum esse † quod ait Sarnen. *d.regul.de infirmis,quæst.*35 quem sequitur Flam.Paris.sibi non constans *d.quæst.*10.*num.*33.nempe in terminis illius reg.non sufficere impetrare per obitum, sed opus esse exprimere modum vacationis inductę per illam reg.&c.

170 Hæc tamen limitatio† non procedit in Beneficio, quod quis resignat in curia in fauorem,seu conditionaliter,scienter,nulliter,ita quod resignatio non potest sortiri effectum culpa resignantis,nam tunc Beneficium vacat per dictam resignationem in curia,& consequenter manet reseruatum,& affectum Papæ, iuxta dicta infra *vndecima p. capitulo tertio à numero* 35.

171 Ex dictis infertur falsum esse, † quod dicit Guillel. de Monte ferrato *in commen.ad pragmaticam sanctionem* relatus per Simonetam *quæst.*62. & per Sarnen.*reg.de triennali,quæstione* 31.*versic.sic etiam Papa,* & P.Gregor.*cap.*24.*n.*15.quod si Papa pro bono pacis, & concordiæ super Beneficio manum apposuit vni illud relinquendo,vel prouidendo,& alteri super eo pensionem constituendo,si ille decedat, propter huiusmodi appositionem manus Papæ,Beneficium sic pensione grauatum censetur reseruatum,seu affectum,vt de eo solus Papa possit prouidere per *d.c.vt nostrum*, quia propter pensionem duraturam nunquam dicitur plene prouisum de Beneficio, & donec durat pensio, durat & appositio manus Papæ, quod etiam docet Probus ad Monachum, *in dicto c. præsenti,de officio Legati in sexto nu.*41. Quamuis dicat non esse tenendum in Gallia,propter pragmaticam sanctionem.

172 Sed id est falsum ex dictis, nam tunc Papa non apponit manum,† nisi ad effectum, vt prædicta concordia sequatur,& sortiatur effectum,& alias multorum Beneficia essent affecta, vt dicit Simoneta *sup.* qui,quamuis dicat,quod contra hanc opinionem nihil scribet,cum inimici Pontificiæ potestatis, & illi, qui curiam impugnant,& reseruationes prohibent, & tollunt, illam veram, & seruandam affirment, tamen satis videtur contra eam inclinare,& de ea dubitat Sarnen.*supra* & P.Gregorius eam referens *vbi supra.*& ita post hæc firmat Gonçalez *d.glos.*52. *num.* 40.& 41.dicens firmasse Rotam in Romana Clericatus S.Petri 27 Nouembris 1602.coram D.Pamphilio.

Infertur etiam ad illud,de quo vidi dubitari† Romæ in Archidiaconatu de Talauera vacante per obitum D. Gundisalui Marini Pōtij de Leo.quod per Breue de capienda possessione nomine Cameræ, etiamsi possessio sit capta eius,nomine,& prouisus decedat antequam illi possessio sit cessa à camera, non manet Beneficium affectum Papæ, nam illa manus Papæ appositio non est,nisi ad effectum,vt sua prouisio debitum consequatur effectum,& non ad effectum iterum prouidendi de illo, facit, quod dicit Gonçal.*sup.n.*39. 173

Facit quod de datione coadiutoris facta † à Papa dicit Puteus *decis.*226.*n.*14.*lib.*3 licet dubitanter;scilicet, quod per illam non induceretur talis affectio, vt Ordinarius disponere non possit, quia simile de commenda hic non habet locum, quia in cōmenda benef.vacabat,& Papa per manus appositionem declarabat,quod de eo disponere intēdebat,sed in isto casu,quādo datur coadiutor, Beneficium non vacat, & ideo non videtur per talem apposionem Beneficiū afficere, ita vt Ordinarius cessante coadiutoria non posset de Beneficio disponere,&c.Et idem videtur, quando coadiutoria esset surreptitia,seu inualida,& sic nō haberet locum futura successio, quæ est accessoria ad coadiutoriam, Mandos. *de signatura gratiæ, tit.de coadiutoris,vers.coadiutoria habebat,*Puteus *decis.*98.*lib.*2 vt supradictum est 4.*par.cap.vlt.numero* 133. 174

Infertur etiam contra Rotam† in dict. Barchinonen.Canonicatus,de qua supra *n.*139 *ad fi.*per vnionem nullam non induci affectionem Beneficij, cum tunc Papa non apponat manum ad effectum prouidendi, sed ad effectum vniendi, & sic extinguendi, & supprimendi Beneficium, maxime in vnione perpetua;nam in vnione ad † vitam de Beneficio vacante secus videretur dicendum, nempe induci affectionem; cum sit quædam virtualis prouisio, nec per eam extinguatur Beneficium,vt infra *vlt.p.c.*2.*à numero trigesimooctauo.* & vide dict.sup.4.*p.c.*4.*numero* 74. 175 176

Quarto limitatur,vt non procedat,quando Papa† prouidet de Beneficio,vti reseruato,quod tamen reseruatum non est, nam tunc prouisio Papæ non tenet,nec Beneficium manet affectum,sed Ordinarius poterit de eo prouidere,decretum enim ex falsa causa interpositum non afficit,Rota *decis.* 12. *de concess. præb.in antiquis.* Probus ad Monach. *in cap. tibi qui, de rescript.in* 6.*nu.*20.Horatius Mandos.qui alios refert ad Roma.*loco. statim citando litera F.* ita Roma.*cons.*335.Gemin *cons.*136.qui vult, quod prouisio Papæ sit nulla,si inhæret reseruationi,quæ non est, vel est reuocata, & propterea, quod Ordinarius potest de illo Beneficio prouidere,sequitur Æneas de Falcon.4.*quæst.effectu.*16.*nu.*2 *& effectu* 19.*ad fi.*Gonçal. *d.glos.*25.*à n.*45.qui *nu.*51.recte ait idem esse,vbi Beneficium impetratur certo modo, ex falsa causa, & *glo.vlt.n.*62. 177

Et hinc ait Simoneta † *q.*61.*n.*3. videmus, quod si prouisionibus additur clausula,*dummodo collatio,seu eius dispositio ad nos hac vice pertineat*, per quam restringuntur clausulæ generales, quæ apponuntur in gratiis de Beneficiis reseruatis in euentum, quod nō essent reseruata, prout dicit Pauinus *in tract. de potestate Capituli sede vacante septimo prælūdio vltim. columna.* 178

Ait tamen ipse Simoneta † *numero* 4. hæc vera 179 videri

videri attento stylo Curiæ, quo semper prouidetur cum clausula, siue alio quouismodo, de qua per Dd. *in capit.susceptum de rescrip.in* 6. item, quia negari non potest,quin Papa manum apposuerit,& si prouisio non valet,videtur quod affectio sit inducta per ea,quæ supra dicta sunt, & ideo Ordinarium non posse prouidere, nec expectantem illud acceptare.

180 Adhuc tamen videtur tenenda † dicta limitatio, nec obstat prima ratio Simonetæ de clausula *siue alio quouismodo*, nam illa non intrat, nisi vacatio dispensatiue narrata verificetur, saltem de facto,vt dicetur infra 11.*p.c.*1.*à n.*36.

181 Secunda vero ratio cessat ex dictis,† nam,& si Papa manum apposuerit, apposuit illam tanquam super reseruato, & sic cessante reseruatione, quæ fuit fundamentum appositionis manus Papæ,illa nihil operatur.

182 Circa illud autem, quod ait Simoneta cum Pauino de clausula, dummodo collatio, seu dispositio ad nos hac vice pertineat, aduerte Hieron. Paulum *in practica cancellariæ in §.notabilia super vacantibus reseruatis*, dicere illam non poni ratione reseruatio. expressæ in literis,quia,ex quo reseruatio probatur, certum est,quod illius Beneficij dispositio,ad Papam pertinet, sed poni ratione clausulæ generalis, *siue præmisso siue alio quouis modo,&c.* Vnde quando non poneretur alius modus vacationis, quam expressus in reseruatione, tunc omittitur clausula *siue præmisso* & illa omissa non ponitur clausula,*dummodo eius dispositio.*

183 Hæc Hier.Paulus ibi, † quem secuta est Rota in vna Aretina commendæ 7.Nouemb.1586 coram D. Seraphino,in qua fuit resolutum. *Reseruationem satis verificari ratione familiaritatis, de qua constabat per attestationem computatoris palatij, & fidem in curia facere fidem propter facilitatem habendi veritatem per inspectionem librorum, ex quibus extrahitur; nec obstare, quod per expeditores in literis fuerit addita clausula, dummodo eius dispositio ad nos hac vice pertineat,quia hæc clausula non ponitur ratione reseruationis expressæ in literis,sed ratione clausulæ generalis,* siue præmisso,siue alio quouis modo, *prout tradit practica cancellariæ* in notabil. super vacan. reseruatis,*&c.*

184 Rursus aduerte, † quod non obstante dict. clausula,*dummodo collatio,seu dispositio,ad nos hac vice pertineat,*recte intraret dict.clausula generalis, *siue alio quouis modo*, quando vacatio dispositiue narrata verificatur de facto tantum, etiam si ex illo modo contento sub clausula generali Beneficium non esset reseruatum,&c.cum Papa concurrat cum omnibus Ordinariis,satis dicitur,ad eum pertinere, vt fuit resolutum in vna Cordub Beneficij 21.Aprilis 1559.coram D.Quiroga,de qua infra 11.*part. capit.* 1. *numero* 60.

185 Et illa clausula, *dummodo* † *collatio, seu dispositio ad nos hac vice pertineat*,seruiret,quando Beneficium esset iuris patronatus laicorum, cui non vult Papa in dubio derogare, & quando Beneficium spectaret ad collationem alicuius ex indulto, & priuilegio Apostolico cum decreto irritante dicente,etiam per nos, iuxta supradicta *à n.*19.

186 Quinto limitatur per aliquos, † nisi nullitas prouisionis,seu inualiditas illa appositionis manus Papalis ex defectu potestatis eiusdem insurgeret, vt ex Consilio Basilien. quo reseruationes abolentur, ex quo pragmatica Sanctio Gallicana sumpta est,ad *cap. ne captanda.de concess.Præben. in* 6. ita Roma *d.consil.* 335 *n.*12.& 13.Ripa *in c.cum M.Ferrarien.de constitu. num.*197.Probus ad Monach.*in c.*2 *de Præben.in* 6.*n.* 59.*& in cap.præsenti de offic.Legati.num.*41.Aufrer.ad capellam Tolosanam *decis* 437 *sub nu* 6 Corras.*dict. c.secunda par.num.*14.& videtur sequi Sarnen.*de triennali quæst.*30.*nu.*2.*vers. & ista conclusio procedit*, & Horatius Mandos.ad Roma *ibi litera G.* qui refert Ripam *supra*,& Staphileum *septima forma mandati de prouidendo numero* 4. qui tamen solum loquitur de reseruatione, seu appositione manus executoris super certo Beneficio nondum vacante nulliter facta ex defectu potestatis, vt *in dicto capitulo ne captanda.*

Sed,cum defectus iste † potestatis non possit in 187 Papa contingere iuxta supradicta *in princ. huius cap.* hæc limitatio non est tenenda, vt inquit Simoneta *d. q.*58.*n.*12.quamuis ipse Romanus illam audeat ponere eo;quod Patres Concilij Basilien.contra Papa pro viribus tutatus fuerat,quem, vti Galli,sequūtur Probus Aufrer.& Corras.

Nec obstat d.Concilium † Basilien.quo reseruationes abolentur, & dict. pragmatica sanctio sumpta est,nam,licet d.Concilium fuit à principio canonice congregatum, tamen post dissolutionem, seu translationem eius factam per Eugenium IV. postquam contenta in dict.pragmatica facta sunt,factum est conciliabulum & conuenticulum satanæ, & Concilium amplius appellari non debuit, &c. Vt in Bulla Leonis X. super abrogatione pragmaticæ sanctionis in Concilio Lateran.nouissimo *sess.*1.quæ habetur etiam in Bullario inter constitutiones Leonis X.16.*in ordine*, & in Bulla retractationum Pij II. quæ est in Bullario 11 *ordine* suarum constitutionum D.Anton.*in sum.*2.*par.tit.*3 *cap.*11 §.10 *&* 3.*par.titul.* 23.*cap.*1.*in princ.& cap.*2.§.5.Turrecremata *de Ecclesia lib* 2.*cap.*100.*& lib.*3.*c.*58.Cano.*de locis lib.*5.*cap. fin.ad nonum*,Cardin.Bellarm. 2.*tom.*1 *controuersia li.* 2.*c.*19.*ad fi.& lib.*3.*cap.*16.Hoieda *de incompatibilitate Benef.c.vigesimotertio, num.*86 *& cap.vigesimoquarto,nu.*27. 188

Et Thom.Campegius *in tract.*† *de reseruat.num.*6. 189 reprehendit Patres dicti Consilij Basilien. quia ausi fuerunt abolere, quantum in se fuit, reseruationes, quascumque, siue generales, siue speciales, præter clausas in corpore iuris,volueruntque,inquit,ipsi inferiores authoritatem superioris sui certis finibus coercere.

§. 3.

De reseruationibus regularum Cancellariæ.

SVMMARIA.

PEr regulas Cancellariæ, quas S.Pontifices facere solent suo tempore duraturas, plures reseruationes inducuntur,numer. 190. *de quibus hic agendum est, num.*191.

In regula 1.hic posita innouātur reseruationes extrauagantis,ad regimen, quæ videnda est n. 192.*de quibus reseruationibus, & huius regulæ interpretatione quiuidendi sunt,n.*193.

Circa reseruationem Beneficiorum vacantium per assecutionem aliorum authoritate Apostolica, & Beneficiorum promotorum ad Episcopatus, & quæ per constitutionem execrabilis vacat remissiue,

numero centesimo nonagesimoquarto.

Per extrauagantem, ad regimen, solum reseruantur Beneficia vacantia per obitum officialium, per hanc vero reg. absolute reseruantur eorum Beneficia, & sic quomodocunque vacent, & c. numero 195. & sic cessat iam quod tradit Fastoli dubio 53. ex Egidio, & cæt. numero 196.

Non sufficit ad effectum huius reseruationis ius ad rem, sed in re, n. 197.

Sufficit ius in re, etiam si alter de facto possideat, sufficit etiam obtinere de facto, dummodo ius non esset penes alium, n. 198. quod est notan. ad reseruationem aliarum regularum, n. 199.

Illa verba, declarans nihilominus, &c. Et illa, & ea etiam Beneficia, addita sunt à tempore Sixti V. num. 200.

Dicta verba, declarans nihilominus, &c. sunt posita ad tollendum dubium, de quo in vna Hispalen. Beneficij, an scriptores Apostolici, qui ratione officij sunt Prothonotarij, dimisso officio desinerent esse tales, & sic Beneficia postea acquisita non essent reseruata? in quo fuit tunc resolutum desinere esse Prothonotarios, & cæt. à n. 201.

Ante quam dicta additio facta esset, Rota in vna Palentina decessit à dicta decisione, vt in decisione hic posita, num. 204.

Respondetur ad rationem aliquorum quod priuilegium, quod scriptores Apostolici remaneant Prothonotarij etiam dimisso officio, non sit in vsu, & sic per non vsum amissum, quod præsumitur vsus priuilegij, &c. à num. 205.

Quando d. priuilegium non fuisset in vsu, per hanc regulam reponatur & restituatur, maxime quo ad effectum reseruationis, n. 208.

Reseruatio de Beneficiis, de quibus Ordinarij contra Concilij Triden. decreta disponit, in quibus exemplificetur, n. 209.

Illa reseruatio non videtur habere locum in Beneficiis, de quibus patroni disponunt contra Concilij decreta, etiam secuta institutio e per Ordinarium, numero 210.

Intelligitur quando Ordinarius sciens, aut scire debens disposuerit de Beneficiis contra decreta Concilij, secus, si per iustum errorem, seu ignorantiam facti, probabilem, num. 211.

210 TErtio notandum est † per regulas Cancellariæ, quas summi Pontifices in crastinum assumptionis suæ facere solent, quas ex tunc suo tempore duraturas obseruari volunt, vt in illarum procemio, & explicat ibi glossator plures reseruationes induci, vt in primis regulis: & cum sæpe occurrant
211 † in praxi non abs re erit hic ponere istas regulas reseruatorias, vt habentur in regulis S. D. N. Pauli V. & circa eas aliqua adnotare, præcipue circa regulam *de mensibus*, & alternatiua, quæ in praxi frequentior est, & non est per aliquem hactenus declarata.

Reseruationes generales, & speciales.

IN *primo fecit easdem reseruationes, quæ in constitutione Fel. rec. Benedicti Papæ XII. quæ incipit*, ad regimen, *continentur, & illas innouauit, ac locum habere voluerit, etiam si officiales in eadem constitutione expressi, Apostolicæ sedis officiales ante obitum eorum esse desiterint, quo ad Beneficia, quæ tempore, quo officiales erant, obtinebant, declarans nihilominus Beneficia, quæ d. sedis officiales, qui ratione officiorum suorum huiusmodi eiusdem sedis notarij erant, etiam dimissis ipsis officiis, & quandoque affectis fuerunt, sub huiusmodi reseruationibus comprehendi, ac reseruauit Beneficia, quæ per constitutionem Ioan. XXII. quæ incipit*, execrabilis, *vacant, vel vacare contigerit, & ea etiam Beneficia omnia, de quibus Ordinarij, & alij Collatores contra Concilij Tridentini decreta disposuerunt, & disponent in futurum.*

Cum in hac regula † innouentur reseruationes *ex trauag. ad regimen. de Præben.* inter communes, quæ vt supra dictum est *n. 57 & 89.* erant temporales pro tempore Benedicti, vt ibi patet *ad fi.* glossator hic *reg. 2. & 62.* illa videnda erit. 195

De quib. reseruationibus, † & huius regulæ interpretatione vltra d. glossatorem Soto, Hispanum, & Rebuffum hic bene agit Mandos. qui hanc regulam explicat per 16. quæstiones: videndus est etiam Simoneta *d. tract. de reseruatio. quæstione 37. 38. & trigesimanona.* vbi de reseruatione Beneficiorum Capellanorum Papæ, ac officialium Romanæ curiæ, & Paulus Granutius *in d. tract. Simoneta quæstione 100.* vbi de reseruatione Beneficiorum Protonotariorum. 196

Et circa reseruationem † Beneficiorum vacantium per assecutionem aliorum authoritate Apostolica, de qua *in d. extrau. g. ad regimen.* vide dicta infra 11. *par. c. 5. à numero 51.* & circa reseruationem Beneficiorum, quæ promoti ad Episcopatus obtinent, de qua *in eadem extrauag.* videnda sunt dicta *d. 11. par. c. 6. à num. 30.* & circa reseruationem Beneficiorum, quæ per constitutionem execrabilis vacant, vel vacare contigerit, videnda sunt dicta *d. capit. qui ita, à num. 45.* 197

Et circa illa verba, *ac locum habere volunt, etiam* † *si officiales in eadem constitutione expressi, &c.* notandum est, quod per d. extrauagantem, *ad regimen*, solum reseruantur Beneficia vacantia per obitum officialium, per hanc vero regulam absolute reseruantur eorum Beneficia, vt patet ex istis verbis, *& sic quomodocunque vacent erunt reseruata*, ad Bellenzinis *de charitatiuo subsidio q. 115.* 198

Et ex illis verbis cessat iam † quod tradit Fastoli *dubio 53.* ex Ægidio in terminis reseruationis Clementis V. quæ reseruabat Beneficia Capellanorum cedentium, vel decedentium, quod horum Beneficia, qui tempore reseruationis erant Capellani, non censebantur reseruata, si tempore obitus, & vacationis Capellani esse desierant, quod dictum, licet non procedat stante reseruatione simpliciter reseruante Beneficia officialium, vt hic, tamen in illo casu recte procedebat, vt inquit Simoneta quæstione 37. num. 6. 199

Secundo ex illo verbo, *obtinebant*, notandum est non sufficere † ad effectum huius reseruationis ius ad rem, vt *in regula 3. & 4.* sed in re, Milis *in reper. verb. obtinere*, Æneas de Falcon. *4. quæst. effectu 45.* & facit *decis. 427. num. 2. & 3 par. 1. diuersorum*, & quod tradit Mandos. *reg. 5. 7. 5.* 200

Et sufficit ius in re, † etiam si alter de facto possideat, Æneas ibi, sufficit etiam obtinere de facto stando in possessione, dummodo ius non esset penes alium. Rota *decis. 8. de electione* alias 274. *in antiquis, & 12. de Præben. in antiquior.* Bellenz. *quæstione 122.* Simoneta *quæst. 50. 51. & 52.* Cassad. *decis. 2. de constitution. nu. 2.* Rota *decis. 102. lib. 1. par. 3. diuersorum*, quæ etiam 201

etiam est 53. *lib. 2.* de qua infra, *nu. 658.* & Mandos. *reg. 3. quæstio. 13.* qui idem in effectu ait *reg. 6. q. 5.* iuxta dicta infra *1. par. cap. 3. num. 53.* & post hæc Gonzalez plura adducens *glos. 15 §. 1.*

199 Quod est notandum † ad reseruationem Beneficiorum collectorum, seu sub collectorum, & familiarium, de qua *in reg. 3. & 4.* & habet etiam locum in reseruatione mensium, vt *in d. decis. 102* & late Gonzalez *d. §. 1.* & vide quæ circa istud verbum dicemus infra, *n. 352.*

200 Tertio notandum est † illa verba, *declarans nihilominus*, vsque ad illa, *sub huiusmodi reseruationibus comprehendi*, & illa verba. *Et ea etiam Beneficia omnia de quibus Ordinarij, &c.* Addita esse à tempore Sixti V. & ideo in regula, quam Mandosius interpretatur, & alij glossatores ante eum non inueniuntur, dictaque verba, *declarans nihilominus*, &c. † Sunt posita ad tollendum dubium, de quo fuit actum in Rota in vna Hispalen. Beneficij 14. Ianuarij 1572. coram Illustrissimo Card. Lancelloto, & habetur *prima par. diuersorum decis. 70.* an scriptores Apostolici, qui ratione talis officij sunt Prothonotarij, dimisso officio scriptoriæ desinerent esse tales Prothonotarij, & sic Beneficia per eos acquisita post dimissum officium scriptoriæ non essent reseruata ex *d. extrauag. ad regimen, & hac regula primo.* † In quo tunc fuit resolutum desinere esse Prothonotarios, & sic talia Beneficia non esse reseruata, cum qua decisione tenet Anas. Germonius *de indultis Cardinalium §. etiam ex eo numero quinquagesimoquarto.* vbi hunc art. late tractat; qui tamen num. 89. ait hodie quæstionem istam videri superfluam ex eo, quod *in regula* 18. Sixti V. sunt reseruata † Beneficia omnium officialium, etiam si officium deposuerunt, &c. voluit citare regulam 1. Sixti V. in qua d. verba addita sunt, vt dixi. 201 202 203

204 Et antequam d. † additio facta esset, Rota in vna Palentina Scholastriæ Canonicatus, & Præbendæ de Valladolid 9. & 11. Aprilis, 1584. coram D. Robusterio recessit à dicta decisione, vt videre est in decisione sequenti. *Cum Ambrosius de Miranda fuisset alias scriptor Apostolicus, & haberet huiusmodi scriptoriam, obtinuisset Scholastriam, ac Canonicatum, & Præbendam collegiata Ecclesiæ oppidi de Valladolid Palentin. diœcesis, ac postmodum dictos Scholastriam, & Canonicatum, & Præbendam resignasset, seu cessisset reseruato sibi regressu, accessu, & ingressu, & deinde durante huiusmodi regressu de mense Martij 1550. dimisisset scriptoriam, eaque dimissa factus fuisset locus prædicto regressui, idem Ambrosius illius vigore assecutus fuisset dictos Scholastriam, & Canonicatum, quos possedit vsque ad eius obitum, qui fuit de mense Octob. Millesimo, quingentesimo octuagesimosecundo, denique per obitum, D. Ambrosij D. Ludouicus Primentel obtinuit sibi prouideri de Scholastria, & Canonicatu, & Præbenda prædictis, & etiam obtinuit Breue de capienda possessione nomine cameræ, in quo sunt hæc verba, videlicet. Contulimus d. filio Ludouico Pimentel clerico Oueten. diœcesis Scholastriam, ac Canonicatum, & Præbendam Ecclesiæ B. Mariæ oppidi Vallisoleti Palentin. diœcesis, per obitum quondam Ambrosij de Miranda notarij nostri olim litterarum Apostolicarum scriptoris extra Romanam curiam de mense Octob. proximæ præteriti defunctis vacantes, & antea dispositioni Apostolicæ reseruatos: quo circa vobis, & cuilibet vestrum per præsentes committimus, & mandamus, vt const. 10 vobis, seu alteri vestrum de dicta vacatione, & qui de ipse Ambrosius olim litterarum Apostolicarum scriptor fuerit, & quod tempore obitus sui Scholastriam, & Canonicatum, & Præbendã prædictos possidebat, corporale, & cæt. Verum quia ex scriptis prædictis apparet, quod antea quam fieret locus regressui, ipse iam dimiserat officium scriptoris, contigit dubitari, an dicta Beneficia sint reseruata, & an constet de Prothonotariatu, qui comprehenditur sub extrauag. ad regimen, de Præben. & quia nona præsentis mensis Aprilis, & die 13 eiusdem de mandato Sanctissimi proposui in relationibus Dominorum difficultatem prædictam, vt in posterum hac decisio exemplum cæteris esse possit, Dominis visa Bulla Leonis X. plumbata priuilegiorum scriptorum Apostolicorum, quam Illustrissimus, & Reuerendissimus D. meus Cardinalis S. Stephani prædicatorum mihi consignauit, & ego illam omnibus Dominis meis in Rota exhibui, ipsique illam viderunt, ac plane examinarunt, & re mature discussa, resoluerunt, quod cum Diuus Ambrosius de Miranda semel fuerit scriptor Apostolicus, & in eadem concessione scriptoriæ creatus Prothonotarius Apostolicus, licet postea de anno 1550. idem Ambrosius dimiserit scriptoriam, non propterea desiit deinceps esse Prothonotarius, quia Leo X. in d. Bulla, quam nos omnes vidimus, creat scriptores, qui clerici fuerint, Prothonotarios Apostolicos, ita quod etiam postquam scriptores esse desierint, adhuc sint deinceps Prothonotarij, & pro talibus in omnibus, & ad omnes effectus haberi vult, & mandat, vt ex verbis dictæ Bullæ clare apparet: & cum verba Bullæ sint clara, & aperta, est casus legis expressus in ea. Comprobat hoc idem Domini ex Bulla Pauli III. in fauorem dictorum scriptorum, in qua narratur concessio Leonis X. de huiusmodi dignitate Prothonotariatus in fauorem dictorũ scriptorum. Idem etiam confirmabant ex eo, quod ipse, ac plures vidimus, quod cæteri officiales Papæ, qui creantur Prothonotarij, omnes habent in suis priuilegiis eandem clausulam, vt etiam postquam tales esse desierint, nihilominus nõ desinat deinceps esse Prothonotarij ad omnes effectus; vnde, cum nõ desierit Ambrosius esse Prothonotarius, res est clara, quod prædicta Beneficia sint reseruata, cũ Extrauagans, ad regimen, qua reseruat Beneficia Prothonotariorum, habeat locum, non solum in Prothonotariis participantibus, sed etiam in omnibus Prothonotariis creatis à Papa, vel Legato, qui non sunt de numero, nec participantes, vt pluries resoluimus in Rota nostris temporibus, & sunt plures decisiones Putei, Peregrini, & aliorum plurium auditorum antiquorum: nec hoc habet difficultatem aliquam. Non obstat, quod ex aduerso dicebatur, de decisione facta in causa Hispalen. Beneficij de Villamartin coram Illustrissimo D. Cardinal. Lancelloto, quod scriptores Apostolici, postquam desinunt esse scriptores, non sunt amplius Prothonotarij, & Beneficia post dictam dimissionem acquisita non reseruata, cum cesset Prothonotariatus, quoniam dicta decisio fuit facta de iure communi, ex quo tunc Rota nullam habuit notitiam de d. Bulla Leonis X. priuilegiorum dictorum scriptorum, & pars asserebat, quod, cum non probaretur scriptores Apostolicos habere in priuilegiis suis hanc clausulam, quam habent alij officiales, dicebat esse in hoc inspiciendam dispositionem iuris communis, quo insecto, si occasione officij creatur aliquis Prothonotarius Apostolicus, cessante illo officio, vis causa successiua, & non momentanea, debet cessare Dignitas Prothonotariatus, & ita Domini tunc resoluerunt habentes solum consideratione ad dispositionem iuris communis, cum huiusmodi Bulla priuilegiorum nondum tunc fuisset reperta, sed cum hodie Illustrissimus D. Cardinalis S. Stephani illam repererit, & exhibuerit, & sic clara illius dispositio, prædicta decisio non facit ad propositum, cum ista decisio sit fundata in eo, quod Papa in privilegio expresse*